

Domnului Director, cu dragoste

Conform Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de directori, aprobată prin Ordinul MEC nr. 3448/02.04.2002, descifrată, interpretată și pusă în aplicare, în școlile din Județul Neamț au avut loc interviurile pentru ocuparea posturilor de directori și directori adjuncți. Consiliile profesionale, colectivele de cadre didactice au dat - din toată inima - recomandările colegilor care candidau pe un asemenea post.

Pentru a accede la funcția de director în cadrul unei școli - cadrul didactic respectiv trebuie să îndeplinească anumite condiții - de studii, de vechime, de competență profesională, de profil uman.

Din anul 1990 - modalitățile pentru ocuparea postului de director au fost două: alegerea directorului de către colectivul de cadre didactice și concursul pentru ocuparea postului de director - modalități care au fost supuse unor analize atente, găsindu-se atât plusuri cât și minusuri.

Cum în județul Neamț, și nu numai, concursurile sunt în plină desfășurare și, cum importanța directorului și a directorului adjuncți în unitatea școlară crește, formarea managerială trecând în primul plan - stăm de vorbă cu domnul Gabriel Ploscă - lider sindical, zona Roman, unul dintre observatorii desemnați de sindicatul județean să participe la interviurile colegilor care candidau pentru posturile de directori sau directori adjuncți.

R - Domnule profesor Gabriel Ploscă în ce stadiu se află concursul pentru ocuparea posturilor de directori în județul Neamț?

G.P. - Până în prezent au avut loc două etape în organizarea concursului pentru ocuparea posturilor de directori. Prima etapă a avut loc în lunile noiembrie și decembrie 2002, a doua etapă a avut loc în această perioadă iar a treia etapă va avea loc la sfârșitul lunii septembrie - în funcție de terminarea mandatelor celor care ocupă aceste funcții.

R - Ați fost unul dintre cei desemnați de către sindicatul județean să participați,

în calitate de observator, la aceste concursuri, în care, colegii noștri, cadre didactice, vor să accedă la postul de director. Faptul că numirea unui director, după câștigarea concursului, se face numai pe o perioadă de patru ani - nu capătă o conotație politică?

G.P. - NU - evident că NU - concursul pune în lumină faptul că funcția de director nu este o funcție politică. În funcția de director ajunge profesorul care a optat liber și respectă Statutul personalului didactic, contractul colectiv de muncă și care face dovada unor calități manageriale deosebite. Cei care s-au prezentat la aceste concursuri - cel puțin marea lor majoritate - au dat dovezi în timp că merită aceste posturi. În primul rând - în activitatea de predare - învățare ei sunt niște practicieni de excepție, au cunoștințe profesionale temeinice și nu în ultimul rând, au dat dovadă pe parcursul anilor în calitate de profesori, la catedră, că au avut capacitatea de a avea în permanență noul în activitățile de clasă, au avut în vedere stimularea gândirii creatoare și a nevoii de cercetare, având elevi olimpici, urmând să aibă o valoare autentică.

R - Care sunt calitățile de care au dat dovadă cei care s-au prezentat la aceste interviuri? Un concurs presupune cel puțin doi candidați. Cum ați apreciat participarea unui singur candidat de la diferite unități școlare din mediul rural și nu numai - pentru ocuparea postului de director sau director adjuncți?

G.P. - În primul rând, cei care s-au prezentat la aceste interviuri au dat dovadă în activitatea lor de competență și fermitate, manifestând principialitate și consecvență în principii, fiind de fiecare dată de partea adevărului. Chiar dacă au fost unități școlare de unde a participat doar un singur candidat, competiția a existat.

Cei care s-au prezentat la aceste interviuri au demonstrat că sunt reprezentativi pentru școlile lor; au propus soluții pertinente în stare să asigure impactul reformei curriculare la nivelul unităților școlare; au dovedit o cunoaștere profundă a relației profesor - elev, implicarea în realizarea parteneriatului cu familia, cu comunitatea locală; cei mai mulți au dat dovadă că sunt interesați nu numai în dezvoltarea curriculară dar și în dezvoltarea

resurselor umane, de găsirea unor soluții de atragerea unor resurse financiare, iar de aici - urmează dezvoltarea bazei materiale. Desigur că - cei mai mulți dintre competitori au făcut dovada unor cunoștințe temeinice de legislație a învățământului.

R - Domnule Gabriel Ploscă - credeți că cei care au participat la aceste interviuri - au avut ca argument VOCATIA sau orgoliul, mândria, dorința de a urca pe scara socială?

G.P. - Categoriei nuli Cei care au participat au demonstrat că există în ei un minim de vocație, că nu orgoliul sau mândria, nu dorința de a urca pe scara socială l-a împins spre fotoliul de director. Cei care au avut alte argumente s-au întors în unitățile școlare așa cum au venit. Cei care au înțeles bine ce înseamnă acest post cred că au conștientizat că pot produce o schimbare în unitățile lor școlare, că pot aduce o înnoire esențială, prezintă garanția managerului distins, talentat, diplomat și nu doar o simplă schimbare de persoană. Cred că majoritatea dintre ei au înțeles că funcția de director e plină de riscuri și capcane, griji și frământări.

R - Considerați că directoratul e la

îndemâna oricui?

G.P. - Aș vrea să afirm că doar cei care au crezut că realizând o ofertă managerială oarecare sau cu foarte multe pagini, adunând din diferite surse bibliografice tot felul de propuneri sau păreri, fără nici o aderentă la școlile lor, o ofertă simplistă, lipsită de motivație - au crezut acest lucru. Cei mai mulți au dat dovadă că au o deschidere spre comunicare managerială, că sunt factori activi în prezentul și în devenirea școlilor și a comunităților locale, că în scurt timp vor convinge că ei au fost cei așteptați să conducă unitățile școlare.

Pentru o perioadă de patru ani - având aptitudini certe în acest domeniu - pot aborda - în mod profesionist, managementul resurselor, pe cel de curriculum și pe cel de proiect. Toate acestea vor căpăta dimensiunea cuvenită numai dacă, principalului lor autor i se va asigura o dezvoltare conștientă, durabilă, permanentă.

Din toată inima le urăm succes!

**A consemnat,
Valerian Percă**

Școala - obiect al educației și comunicării

Desi există și un Minister al Educației - toată lumea concepe școala în primul rând ca fiind un spațiu al instrucției. Nu știu dacă sloganul pe care-l știu de mult: "Familia este celula de bază a societății" sau dacă expresia "cel șapte (sase) ani de acasă" mai par actuale. Mai ales că există familii în care nici părinții nu sunt educați, neștiind cum să-și formeze copiii - misiunea de a-i forma, de a-i instrui pe cei mici, dar și pe cei mari, revenind școlii. Puțini părinți reușesc să poată discuta sau mai bine zis, puținii se apleacă asupra problemelor copiilor, iar asta o fac când deja apar situații critice.

În calitate de profesor - am constatat că mulți părinți întreabă: când vin - "Cum e copilul meu?" - ceea ce trădează faptul că nu-și cunoaște propriul urmaș precum și incapacitatea de a-l educa. "L-am bătut doamna profesoară" - ca și cum această violență ar putea înlocui adevărata educație, care ar trebui să fie comunicare, înțelegere, convingere. Iată că profesorului - învățătorului îi revine datoria de a suplini lipsa educației în spațiul familial.

Există nevoie de comunicare mai mult decât oricând pentru că avem de format nu posesori de diplome, ci oameni inteligenți, utili, responsabili - pentru că altfel ne este afectată calitatea vieții.

Din dorința de a verifica dacă cunosc prezenta unor personalități din cadrul orașului Roman - întrebându-i pe cine

admira, având ca țintă modelele intelectuale, cei mai mulți au nominalizat personaje ca Garcea, Huidu și Găinușă, Mihaela Rădulescu etc și mi-am dat seama că de fapt nu au reprezentarea unui "model intelectual".

Comunicarea elev - profesor nu este nici ea dintre cele mai bune. Elevii noștri nu mai pot fi receptivi la discursul didactic, monoton și neatractiv. Au succes profesorii care vorbesc expresiv, cei care știu să și glumească, cei care au imaginație și umor, cei originali și cărora nu li se pare că provocarea la jocul intelectual și la inovație interactivă sunt deplasate. Imaginea profesorului nu este dintre cele mai bune în mintea elevului de azi, ceea ce nu ar trebui să lase indiferent pe nimeni. La nivelul elevilor din ciclul gimnazial, profesional și nu numai - mulți

profesori descoperă cu nemulțumire că de puțin sunt cultivate abilitățile de comunicare orală și scrisă, mulți au carențe în stăpânirea limbii române, au un vocabular sărac, neadecvat, sunt lipsiți de capacitatea de a înțelege expresii uzuale, nu percep sensurile figurate, nu sesizează conotațiile și nuanțele. Absența lecturii de plăcere și reducerea la televiziune a timpului își spun cuvântul.

Consider că educația, legată de comunicare, prezintă mari lacune în ceea ce se numește "epoca educației și comunicării" și că aceste probleme ar trebui să facă obiect de reflecție individuală și colectivă, pentru acele cadre didactice care-și iubesc meseria.

**Prof. Rodica Ana
Grup școlar "Miron Costin" - Roman**

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

SCRITORII NEMȚENI SUB LUPA CRITICII LITERARE

Carte de proză a scriitorului Adrian Alui Gheorghe. „Bătrînul și Marta” este recenzată în mai multe reviste din presa literară din România. În nr. 9/2003 al revistei „Lucașfăruș”, Ana Dobrescu publică o cronică sub titlul „Parabola ironică”. Autoarea zice, printre altele: „Cartea este o meditație asupra destinului bibliotecii ca „Jume a cărților”.

O carte se naște ca orice ființă vie, crește și moare când își epuizează sensurile. Citiitorul este cel care o „însulește”, îi dă viață permanent prin lectură. Însăși viața este, din acest punct de vedere, un text și (un intertext) în care poți să fii liber sau prizonier. Poți deveni un înțelept sau să rămâi un ignorant purtând, ca o enciclopedie, pe rafturile minții, mii de cărți. Poți să fii o bibliotecă sau un bibliotecar, un funcționar al cărții fără să ai revelația unui univers fascinant. Romanul, ca și lumea, este o facere, un proces de facere continuu.

Titlul devine unul de cosmogonie, reducând la principiul masculin / feminin întregul spectacol al existenței. Sub titlul „Utopia bibliotecii”, despre aceeași carte, scrie și criticul literar Nicolae Oprea în suplimentul literar „Ziua literară” nr. 45. „Adrian Alui Gheorghe - afirmă N.O. - își valorifică în „Bătrînul și Marta” talentul bivalent de poet - prin fantezia debordantă a povestirilor - prin stilul rece, elaborat și fraza concisă, irizată de ironie. Cu reminiscențe livrești, inevitabile, din Borges, Umberto Eco sau Kafka, prozatorul optzecist construiește metodic fascinante planete imaginare, fie ele utopice sau distopice”.

Ultima carte a unui alt autor nemțean, Constantin Munteanu, „A fluierat în timpul Evangheliei”, care cuprinde o parte din piesele sale de teatru, este recenzată de Roxana Răcaru în ultimul număr al revistei „România literară” (11/2003). Sub titlul „Tinerii furioși și planul de producție la hectar”, autoarea zice printre altele: „Personajele lui Constantin Munteanu au trecut printr-o experiență tragică provocată de sistemul comunist (fie că e vorba de nerecunoașterea meritelor profesionale și apoi marginalizarea unor oameni, evident, de valoare, furtul intelectual, defavorizarea fătășă a rudelor celor emigrați ilegal, corupția sistemului judiciar sau colectivizarea, Canalul, puscăria). Astfel, „Iuria” personajelor devine un fenomen anticomunist și piesele sint, esențializate, politice”, pentru a încheia: „Aceasta încercare de a întoarce sensul peisajului printr-un simbol nu reușește de altfel nici să salveze textul de la cenzură”.

care de a întoarce sensul peisajului printr-un simbol nu reușește de altfel nici să salveze textul de la cenzură”.

Revista presei literare

„MUIE SPONSORILOR MEI!” SAU UNDE DAI ȘI UNDE CRAPĂ

Revista „Vatra” de la Tirgu Mureș a publicat pe pagina întâi a unui număr din iarnă (11-12/2002) un fragment dintr-un

poem al unui tânăr poet, Marius Ianuș, un poem care conține nu mai puțin de 29 de înjurături precum „Muie sponsorilor mei”, „Muie Statul Român”, „Muie Relațiilor Noastre cu Alte State” și alte asemenea. Criticul literar Iona Buduca ia atitudine față de revista care și-a permis să publice pe coperta sa un asemenea text în „Cuvîntul” (2/2003), pe care o conduce: „Revista (Vatra; n.n.) se face, așadar, responsabilă pentru avizul de reprezentare pe care îl dă textului din vitrina revistei. Autorul acestui text? Treaba lui. E liber să scrie orice. Dar și redacția e liberă să-l pună în banca lui, într-o pagină mai importantă ori mai puțin importantă. Autorul „versurilor” mai sus citate s-a făcut faimos, în urmă cu doi ani, ca urmare a unei plîngerii penale împotriva sa. Din ce pricină plîngerea aceea? Alt „vers”. Unul similar: „Te f... în gură, Românie!”. Pare-se că încetarea urmăririi penale i-a dat poetului nostru („ba, al vostru” - urlă galeria) oarece noi inspirațiuni. De pildă, ceva de genul: „Mai bună-i puscăria decît libertatea, mai bun scandalul decît poezia”. În continuare, redactorul șef al revistei îl pune la colț pe autorul care a sărit peste cal și care, apreciază Ioan Buduca, de de condamnă, chiar și penal, și pe redactorii de la „Vatra” care au publicat textul cu pricina. Fără să știe despre ce este vorba, un anume „Cronicar” din România literară (nr. 11/2003) scrie, deloc inspirat, la

rubrica „Revista revistelor”: „Cronicarul recunoaște că n-a văzut nr. 2 al revistei „Cuvîntul”, allată într-o nouă serie, seria Buduca. Dar a citit în „Ziua literară” din 3 martie o notă semnată de A.Gh., care semnalează deraierea artistică, morală a publicației conduse cîndva de regretatul G. Teșosu. Editorialul dlui Buduca, la preluarea, probabil, a conducerii se întitulează (să ne ierte cititorii noștri!) „muie sponsorilor mei!”. În text, dl. Buduca susține despre cultură că „este o afacere de stat, totuși”. Și comentează în același stil golănesc de pe stadioanele patriei: „Muie Statul Român!”. Ne cerem încă o dată iertare. Și nu promitem că nu vom reveni ori de cîte ori dl. Buduca va recidiva” - Autorul articolului din „România literară” a comis, la rîndul lui, o mare gafă. A scris fără să citească despre ce e vorba în editorialul lui Buduca. Dacă de la cititorii și-a cerut iertare, trebuie neapărat să-și ceară iertare și de la redactorul șef al „Cuvîntul”-ui. A săvîrșit o gafă impardonabilă. Autoarea de la „Ziua literară”, A. Gh. (Adriana Gheorghe) luase atitudine nu față de editorialul lui Buduca ci față de textele din acel număr al revistei „Cuvîntul” care conțin, într-adevăr, sub o tematică preluată „Cooltura”, numeroase cuvinte și expresii licențioase. Ca să vezi, unde dai și unde crapă!

OCHELARIST

EFECTUL ABRAMBURELII ASUPRA REFORMEI

REFORMĂ (cf. DEX) 1.

Transformare politică, economică, socială, culturală, cu caracter limitat sau de structură, a unei stări de lucruri, pentru a obține o ameliorare sau progres;

3. Scoaterea din uz a unui material, a unei unelte etc. în urma degradării lor.

Orice participant la procesul de învățământ din România a ajuns să se întrebe după alția ani de reformă care sunt principiile și finalitățile acesteia. Vom avea tineri mai „adaptabili” sau mai capabili să îmbunătățească o realitate ce devine tot mai trumoașă în previziunile guvernanților, cadrele didactice își vor primi recunoașterea socială meritată ca făcători ai viitorului sau vor fi lăsați în continuare să se scufunde în sărăciea cea îngâtoare a demnității etc.? Pentru a ne lămuri avem la îndemână măsurile actualului guvern.

INTERES NAȚIONAL. Nu mult timp după investirea, dna ministru lansează promisiunea tichetelor de masă și a mării

de salariu. În final dna ministru a demonstrat că acordarea tichetelor ar afecta interesele naționale, prin cheltuielile uriașe de tipărire și prin precedentul care s-ar crea și care ar îndemna și alți hămesiti bugetari să le ceară.

PARADOXURI. Vor crește salariile, e drept, printr-o diminuare...!!! (Ecaterina Andronescu pe un post de televiziune). S-au mări salariile cu 5%, în același timp au scăzut cu 30-35% prin reducerea sporului de rural. De fapt ar trebui decontate cheltuielile de transport ale cadrelor didactice (care pot atinge 40% din salariul începătorilor) de către primării. Acest lucru nu se întâmplă decât în puține comune, chiar dacă au fost cazuri în care primăriile au returnat bani destinați învățământului către bugetul statului.

EUROPEANĂ. Ministerul anunță că ne vom alinia uzanțelor europene în materie de școlarizare prin adoptarea învățământului obligatoriu de nouă ani. Cu adăugarea clasei a IX-a, examenul de capacitate și admiterea în licee și școli profesionale desfășurându-se în mai multe variante anunțate succesiv. Numărul „Modelelor europene” sporește, probabil după numărul țărilor din Uniunea Europeană. Se anunță obligativitatea de astă dată, a clasei D. Cu subvariantele de nigoare. În final se renunță la toate ace-

lea, probabil, din economie. Sau lehamite.

EFICIENȚĂ. Desființarea/comasarea unor școli este motivată de minister prin creșterea calității procesului de învățământ. Fără efectuarea unui studiu în care să se aibă în vedere rezultatele acestei acțiuni la școlile în care s-a pus în aplicare în anul școlar anterior, precum și alegerea școlilor desființate la împlinire sau pe criteriul clientelare, cum s-a întâmplat în cele mai multe cazuri, măsura nu va avea nici o eficiență pe plan educațional. Asta pentru că: școlile unde au fost duse copii nu sunt neapărat superioare ca dotare sau ca încălzire dar sunt mai departe de casă, drumul, chiar cu microbuzul, mai ales când se face în mai multe serii, iarna, putând dura câteva ore, ca să nu mai pomenim de problemele tehnice. Economile realizate nu sînt de fapt prea importante. Se reduce doar numărul de cadre didactice, urmărindu-se, de fapt, atingerea acelui raport elevi/cadru didactic dorit de minister, raport nefundamentat în condițiile românești actuale.

CONSTITUTIONALĂ. Vom reduce numărul de suplinitori. Titulari au beneficiat de avantaje: au avut prioritate în completarea catedrei și au fost plătiți ca și cum ar fi fost calificați, inclusiv pentru orele de completare a catedrei din alte domenii. De fapt este o discriminare care încălcă

Constituția, mai ales că mulți dintre suplinitori nu au nici o vină că nu sînt posturi pentru titularizare. Și nu cred că este vreun părinte care să prefere ca odrasla sa să aibă profesor de Română pe titularul de Fizică și nu pe un suplinitor calificat care a predat ani de zile limba română.

LOCALĂ. Fondurile destinate școlilor sînt administrate de consilii locale și de primării. Orașele și comunele patriei nu au întotdeauna în conducere oameni interesați de învățământ, ba chiar, unii au sechele de pe vremea când au fost elevi „eminenți”, așa că nu e de mirare că există școli neîncălzite sau pe cale să se dărîme. Așa zisa descentralizare nu are nici un efect pozitiv alt timp cît destinația banilor este hotărîtă de incompetenți. Sunt școli, cel puțin în județul Neamț, unde temperatura în clase nu a trecut niciodată, în această iarnă, de 10 grade, ajungînd, uneori, și sub zero. Or, în asemenea condiții nu este afectat numai procesul didactic ci și sănătatea elevilor și a cadrelor didactice.

6 ANI. Cei șaptele ani de acasă se vor transforma în șase. Chestiunea este foarte controversată și nici pe departe alt de simplă cum susține ministerul, alt din punct de vedere economic, cit și social, chiar și al drepturilor omului. Cheltuielile, de exemplu, vor crește: manuale și rechizite gratuite, amenajare de clase, cursuri pentru educatoarele reciclate etc. Părinții reclamă faptul că se încălcă dreptul lor fundamental de a hotărî, în interesul propriilor copii, care e vîrsta optimă la care aceștia să facă față rigurilor școlii. Problemele sociale, pe de altă parte, nu se limitează doar la șomerii ce rezultă prin desființarea grupelor superioare de la grădiniță, ci, în multe sale, se va desființa grădinița cu totul, din cauza scăderii numărului de copii înscriși sub numărul necesar. De fapt, credem că scopul final este acela de a reduce numărul total al cadrelor didactice.

CONCLUZII. Toate acestea sînt „realizările” actualului guvern în materie de învățământ. Acest domeniu a fost unul dintre puținele în care se aprecia, pe timpul guvernării anterioare că reforma avea un oarecare succes. În mod normal ar fi trebuit să urmeze o creștere a coerenței concepționale, a gradului de structurare instituțională, a adaptării la evoluția societății. Oricine poate observa că nu e cazul.

Singurul fir roșu al reformei Guvernului Năstase este economia cu orice preț (economia în unele domenii - risipa în altele) deși a găsit totdeauna „motivații” superioare. De altfel domeniul cel mai performant al PSD a fost și este cel al imaginii și al manipulării.

Corupția este copilul legitim al haosului și al clientelismului politic. Ingredientele administrației de tip Andronescu, haosul și corupția, proiectate prin educație asupra generațiilor viitoare vor avea efecte amplificate pe termen lung asupra societății românești.

G. Marin

DE CE NE-A CĂLCAT MINISTRUL EDUCAȚIEI?

(Urmare din pag. 1)

Va fi reînființat liceul de construcții?

Scolile de arte și meserii, care vor lua locul celor profesionale și de ucenici, vor funcționa pe principiul cererii și ofertei de pe piața muncii. Nu vor mai fi înscriși elevi la clase cu profiluri care nu sînt cerute de patronii IMM-urilor din județ sau din întreaga țară.

Parteneriatul școală-societate comercială va deveni, începînd cu 2003-2004, literă de lege.

Primarul Ion Rotaru, prezent la întrînirea presei locale cu doamna ministru, a solicitat reînființarea unei Școli cu profil de construcții. Dumnealui a afirmat că există o cerere de 500 de specialiști în acest domeniu și că nu mai există muncitori calificați pe aceste meserii: dulgher, zidar-betonist ș.a.m.d.

Alt domn inspector general Creangă, cit și doamna Ecaterina Andronescu au dat asigurări că va fi luată în calcul reînființarea unei școli cu acest profil. Despre bugetul necesar unui asemenea demers, urmează să se discute în amănunt în următoarele luni.

T.T. - ÎN AȘTEPTAREA REGELUI LEAR

(Urmare din pag. 1)

Cum arată bugetul general al TT-ului, e mulțumitor sau suferă din cauza austerității?

Bugetul Teatrului Tineretului pentru anul 2003 nu e nici mai bun nici mai prost decît în anii precedenți și, sperăm, în anii care vor veni. Austeritatea nu e o pială legată doar de picioarele bugetului nostru. Trebuie să facem echilibristică pe lame de brici. Am mai făcut-o și înainte de '89 și am supraviețuit, lăra să abdicăm de la nebunia și decența de a face teatru.

Ținînd cont că numele Teatrului este al Tineretului, ce pondere ocupă tinerii creatori - regizori, actori, scenografi - în proiectele instituției?

O pondere predominantă. Cezar Ghioca, Mircea Anca, Horațiu Mihăiu, Felicia Dalu - regizorii cu care am lucrat în această stagiune - sînt tineri despre care se va vorbi cu siguranță. Iar actorii angajați prin concurs în acest an - Raul Lucaci, Liviu Vlad, Iuliana Tanasă și Adina Suciu au debutat deja cu brio în „Emigranții” și repetă bine în „Regele Lear”. Și nădăjduesc (conform tradiției) că și despre ei se va auzi numai de bine.

Care apreciați că este statutul tînărului actor român, e greu să fi debutant în lumea oamenilor de teatru

În această nesfîrșită tranziție?

Cred că cel mai deplorabil și mai minunat lucru în clipa de față este să li actor tînăr în România. Mai cred că un debut actoricesc, oricît de aplaudat, își pierde consistența dacă nu e înscris într-o serie de succese. Și mai cred că tranziția n-are nici o legătură cu statutul actorului român. Tranziția asta, ca să nu spun bălăcăreala asta, nu poate nici impune nici desființa personalități actoricești. Dar poate accentua starea de incertitudine și angosă provocată de lipsa unor norme și perspective, norme care ar fi trebuit să fie impuse de o altă de necesară Lege a teatrelor. Pe care colegul nostru, actorul Ion Caramitru, a ratat-o și în calitate de ministru al culturii.

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

Recenta carte pe care ne-o „oferă” postum

Eduard Covali - CARACTERE CONTEMPORANE (Editura „Nona”, Piatra Neamț, 2003) - a fost pregătită pentru tipar de însuși autorul ei și încredințată, în vederea editării, unui grup de prieteni, din care-i numim pe actorul Cornel Nicoadă și ziaristul

Mircea Zaharia, acesta din urmă fiind și redactorul care s-a ocupat de editarea în condiții grafice excelente.

Pentru cei ce nu știu, trebuie să spun, bîzîndu-mă pe o mărturie a autorului, că Eduard Covali a lăsat mai multe cărți „pregătite” pentru tipar și, poate, cu sprijinul unor sponsori generosi, ca și cei care au contribuit la editare acum (RIFIL și Fundațiile „Ion Coman” și „Lascăr Vorel”), acestea vor vedea lumina literii tipărite.

O întrebare se însinuează: de ce tocmai această carte a fost aleasă de autor pentru a fi tipărită înaintea

UN SCRITOR ÎN AGORA

celorlalte? Întrebarea și-o pun mai ales cei care știu că aceste proze au fost publicate de-a lungul anilor în rubricile unor publicații din Piatra Neamț, rubrici ale căror titluri - „caractere” și „picături de otravă” - au fost atribuite celor două părți ale cărții. Sper să nu greșesc dacă afirm că opțiunea lui Eduard Covali a fost determinată de dorința de a contribui, chiar și după plecarea sa, la îndreptarea acestei lumi în care a trăit/trăim, ca un scriitor adevărat, prezent permanent în agora.

Prozele scurte incluse în această carte (cele mai mari nu depășesc două pagini) sînt adevărate „pîile” cu efect terapeutic în plan comportamental (cu condiția să fie îngurgitate și asimilate), aparțin tabletei cultivate de mari maeștri-Tudor Arghezi, înțelemeitorul, George Călinescu, Geo Bogza... - care au ridicat-o la rangul de specie literară.

iar, acum, Eduard Covali menține, valoric, slacheta exigent ridicată de înaintași.

Cartea cucerește de la primele pagini în care sub titlul „Simple mărturisiri”, descoperim un auto-portret alcătuit cu deosebită știință a compunerii din luminile și umbrele vieții celui care se confesează, din împliniri și neîmpliniri, din aspirații, rîmase la nivelul dorințelor, din confesiunile referitoare la marile iubiri ce i-au marcat existența, una dintre ele fiind limba română: „Am iubit și iubesc limba română...”. Mi-au plăcut cuvintele, în țina lor am fost înțiat și de către teatru și de cite ori s-a întâmplat să înținesc unul nou (și s-a înțeles des), l-am pipăit cu atenție și l-am întors pe toate fețele, multe, pe care le are, l-am mirosit, l-am gustat, l-am luat temperatura și l-am lovit de un alt cuvînt, alte cuvinte, ca să-l aud cum sună” (pp. 6-7).

„Caracterele” prezentate de Eduard Covali sînt desprinse din colidant, puse sub diferite motouri, comentate în antiteză, fără a conține nimic moralizator la mooul direct, ostentativ, parcă pornind de la zicerea „bine are urechi de auzit să audă”. Incitante sînt și titlurile, în majoritatea lor: „Cameleonul”, „Smecherul”, „Mediocritatea”, „Licheaua”, „Tembelul”, „Obedientul”, „Delatorul”, „Păgubosul”, „Băscălosul”, „Mirliania” ș.a., toate adevărate schițe de portret alcătuite din puține „luse”, dar esențiale, numai altele cite trebuie, și care pun, ca în lumina unor reflectoare, exemplare umane a căror prezentă insidioasă o înfrim la tot pasul în societatea românească de astăzi aflată în tranziție perpetuă. Iată, un exemplu: „Mirliania: un cuvînt ignobil dar care nu reușește așa de mult cît poate s-o facă posesorul acestui atribut”, apoi definiția „atribu-

tului”: „Mirliania: un buboi care colectează și pleznește înfîșînd proximitățile, una din formele fruste ale paranoiei din toate timpurile” (p. 54). În partea a doua, Eduard Covali nu lartă nici un aspect al vieții din societatea noastră tot mai buversată din cauze interne și externe, dovedindu-se un observator fin și atent la aspectele sociale, politice, culturale, economice ale acestei perioade de trecere de la „socialismul multilateral dezvoltat” la capitalism, pentru noi români, cu oprire cam lungă în stadiul lui sălbatic. De la un incident minor, petrecut între posesorul unui pechinze și un polișt care a aplicat o amendă stăpînului ce umbla cu această FIARĂ fără botnă, și pînă la subiecte din viața internațională (războiul din Iugoslavia, atentatul din 11 septembrie 2001 din SUA), nimic din ceea ce se întîmplă în jurul său, în jurul nostru, nu-i scăpa lui Eduard

Covali, care mărturisește: „Am scris ca să mă joc, am scris ca să fac față unor necesități profesionale, am scris ca prin formulări succinte să prind înțelesul unor cărți pe care le-am citit, am făcut depozitii ca martor posibil al unei contemporaneități care încearcă să evadeze (sublinierea mea - C.T.), am scris uneori ca să fug de mine și ca să-mi intru în posesie și, la urma urmei, am scris ca să-mi trăiesc viața” (p. 8).

Cartea lui Eduard Covali este un puzzle care redă, aproape cu fidelitate, imaginea societății românești de azi, alcătuită din cioburi, o imagine în toată hidoșenia sa, o carte scrisă bine și, poate, că, de aceea, ar merita mai multă atenție din partea criticii „valoroase” (nu mă includ în această categorie), să o semnaleze măcar cu jumătate din numărul cronicilor publicate în același număr al unei prestigioase reviste literare, cronici dedicate unei cărți semnate de către unul dintre scriitorii considerați, uneori mimetic, valori incontestabile ale literaturii române contemporane, pe care nu le poți atinge nici măcar cu o floare. (Constantin TOMȘA)

IMPERATIVUL EDUCAȚIEI ESTETICE

Educația estetică la clasele I - IV

Obiectivele educației estetice derive din idealul educației. Ele sunt urmărite încă de la vârsta cea mai fragedă - din lămiile - dar mai mult spontan și sporadic. La școală preocuparea pentru educația estetică este organizată și desfășurată sistematic. Experiența didactică a demonstrat că elevii de la clasele mici se antrenează cu plăcere în orice activitate însoțită de melodii. Muzica angajează viața psihică a copiilor. Prin muzică crește voioșia, buna dispoziție, elanul de muncă, spiritul colectiv etc. Prin educația muzicală, ca disciplină, am urmărit și urmăresc permanent dezvoltarea sensibilității față de arta sunetelor. Un alt obiect plăcut este educația plastică, unde urmăresc să dezvolt interesul și plăcerea de a desena, de a colora. Însăși învățarea citit - scrisului este precedată de exerciții de exprimare a sentimentelor și gândurilor prin desen, picturi (spontane și

naive). Ori de câte ori are la îndemână un creion sau o cretă, copilul este tentat să "măzgălească" ceva, numai din plăcerea de a se exprima pe această cale. La școlarii mici, gustul estetic se manifestă prin atracția și plăcerea de a privi și mai ales de a opera cu obiecte viu colorate, prin preferința lor pentru luminozitate. Și la obiectul limbii române, lucrurile stau la fel în clasa I. Gestul lor este, prin excelență, spontan și neargumentat, cu puține excepții, ca de exemplu: "Îmi plac papucii gănsacului pentru că sunt roșii", "Îmi place câmpul pentru că este verde" sau "Îmi place pentru că așa vreau eu..." ("Povestea găstelor" de G. Coșbuc). Prin judecată estetică putem arăta de ce ne place un peisaj, o comportare, un tablou, o melodie etc. "Răsărit de soare" (fragment din "Pe Colibași") de Al. Vlahuță oferă copiilor o descriere monumentală. Vor motiva de ce le place acea descriere și vor înțelege mesajul textului și pentru că acesta este însoțit de o imagine a răsăritului de soare la munte. Întrebați de ce le place poezia "Limba

Românească" de G. Lion, unii elevi au răspuns că melodia îi face mai voioși. Alții au motivat că le plac expresiile frumoase despre limbă. Receptând textul "Lumină și culoare" și privind tabloul "Un zugrav", copiii au știut să spună de ce le place tabloul: pictorul Ștefan Luchian a stabilit prin culoare o armonie între fizic și suflet și că tabloul exprimă încredere în forțele omului, în ciuda condițiilor vitrege. Alteori, copiii își manifestă plăcere pentru comportarea deosebită a unui personaj. Ei sunt puternic emoționali și se consideră a fi în pielea celor pe care îi agreează. Dintre sentimentele estetice, la școlarii mici predomină emoțiile simple, primare, cu rezonanță biologică (bucurie, tristețe, mânie, durere). Dar întâlnim și emoții complexe, specifice umane (mili, simpatie, dor). Acestea constituie baza pe care se formează sentimentele superioare, inclusiv cele estetice. Unul din textele literare care trezește sentimente estetice la copii este "Fram, ursul polar" de Cezar Petrescu. Romanul apare în 1933, iar autorul măturasea trei ani mai târziu: "...am scris

cărți pentru copii; m-am gândit la sufletul lor care era dorit de o poveste duioasă, cu animale... E o poveste cam tristă, dar e scrisă totuși pentru copii..." Fram reprezintă un simbol al dramei dezrădăcinării, a celui care se rupe de copilărie, de locul unde s-a născut. Una din poveștile îndrăgite de elevi este "Dumbrava minunată" de Mihail Sadoveanu. Copilăria petrecută în mijlocul unei naturi feerice, cu bucuriile sau tristețile caracteristice vârstei, emoționează pe copii. Pendularea între real și fantastic înlesnește înțelegerea mesajului artistic. Între literatură, muzică și desen există o legătură indisolubilă. Nu poate fi vorba de o educație literară desăvârșită fără cântec și desen, după cum nu poate exista muzică fără poezie sau, nici vorbă de desen fără muzică și poezie. Numai pe aceste căi, elevii ajung să cunoască frumosul natural și frumosul uman, frumusețea locului unde trăiesc și învață și frumosul artistic.

Înv. Elena APETREI
Șc. 9 Roman

EDUCAȚIA RELATIVĂ LA MEDIU

După cum apreciază specialiștii, noile tipuri de conținuturi sau "noile educații" reprezintă cel mai pertinent și mai util răspuns al sistemelor educative la imperatiile generate de problematica lumii contemporane. Educația relativă la mediu își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere obiectiv asupra realității al cărei fundament e relația om-oameni-mediu, să-l incite la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare și calitatea acestora depind într-o mare măsură și de opțiunile sale. Obiectivele vizează cunoștințele, achiziția de atitudine, clarificarea valorilor și demersul practic.

Modalități de realizare a obiectivelor specifice educației relative la mediu

Textele descriptive prezente în manualul de limba română pentru clasa a IV-a reprezintă tot atâtea motive pentru învățator să dea curs impulsului de a începe o conversație pe teme de protecția mediului. Natura descrisă de autori

devine tablou viu în imaginația copilului. Învățătorul poate sugera cum oamenii distrug încetul cu încetul aceste imagini și atunci elevului nu-i mai rămâne altceva decât să se străduiască să repare ceea ce alții au stricat, măcar în fantezia lor.

Literatura pentru copii, ca opțional, vine în sprijinul învățătorului nu atât în a-l ajuta să-l stimuleze pe elev să citească sau să descifreze tainele textelor literare, ci și în a-l sprijini să transmită mesaje în funcție de obiectivele educației relative la mediu. Astfel, unitățile de învățare, în ciuda faptului că sunt structurate din punctul de vedere al literaturii, pot avea în centru și alte aspecte. "Din folclorul românilor", "Fabule și snoave", "Basme" sunt unități de învățare ale căror conținuturi ne arată, printre altele, cum, de fiecare dată, natura îi ajută pe cei buni și se dezlănțuie în fața celor răi. Asadar, sarcina noastră este aceea de a ajuta, la rândul nostru, natura, pentru ca bună-tatea noastră să fie răsplătită pe măsură și să putem beneficia de nemăpomenitul cadru natural și nicidecum să nu o alterăm, să nu-i diminuăm frumusețea prin acțiunile noastre pentru că, în acest caz, riscăm să devenim țintă răzbușirii

naturii.

Matematica poate veni și ea în sprijinul atingerii obiectivelor educației relative la mediu prin crearea unor probleme ale căror texte să facă referire la efectele acțiunilor necontrolate a omului și la necesitatea de a combate astfel de acțiuni. Iată un exemplu de problemă:

1 kg din deșeurile toxice eliberate de o uzină în apele râului distrug 10 kg de pește. Știind că într-o singură lună în apele râului sunt deversate 24kg de deșeurii, să se afle ce cantitate de pește va fi distrusă într-un an.

Rezolvând astfel de probleme, elevul conștientizează involuntar efectul dezastruos al dezvoltării tehnologice în defavoarea mediului ambiant.

Concluzii

Trebuie să precizăm faptul că în cadrul activităților la catedră, prin intermediul cărora am introdus noțiuni privitoare la educația relativă la mediu, am constatat:

Elevii reacționează pozitiv dacă un anumit mesaj este transmis pe căi subliminale; informația este înregistrată în subconștient, dând naștere unor comportamente automatizate involuntare, com-

portamente care îi obligă să acționeze în viața de zi cu zi fără să afecteze mediul, mai mult decât atât, să transmită și în mediul social apropiat aceste informații.

A introduce mesaje specifice educației relative la mediu în cadrul lecțiilor de matematică, istorie, elemente de construcție a comunicării etc. înseamnă, de fapt, o captare a atenției: elevii realizează diferențele de conținut dintre ceea ce se predă (consolidează, evaluează) și ceea ce vine ca modalitate de sprijin în predare (consolidare, evaluare), devin mai atenți, caz în care mesajul va fi cu siguranță recepționat și pus în valoare.

În urma unor astfel de activități, elevii, din proprie inițiativă, au amenajat în curtea școlii o grădină cu flori, un spațiu verde de joacă. Sarcina pe care ei singuri și-au impus-o este aceea de a îngriji permanent aceste spații. Anual, straturile cu flori și gazonul sunt reîmprospătate.

Înv. LAURA ONOFREI
Grupul Școlar Industrial de Transporturi Auto

Pagină coordonată de
Dan AGRIGOROAIE

CRITICA- PRIETEN SAU DUȘMAN?

"Un om mare își demonstrează marea în felul de a-l trata pe oamenii mici", spunea Carlyle. Când avem de-a face cu oamenii și mai ales cu oamenii mici trebuie să reținem că nu ne aflăm în fața unor fapte logice, ci a unor fapte emoționale, dădite din prejudecăți și conduse din mândrie și vanitate.

B.S. Skinner, vestitul psiholog, a dovedit prin experimentele sale că un animal recompensat pentru bună purtare va învăța mult mai rapid și va reține cu mai multă ușurință ceea ce învață decât un animal pedepsit pentru greșeli. Studii ulterioare au demonstrat aceleași conduzi și în cazul oamenilor. Critica nu aduce cu sine schimbări de durată și provoacă, adeseori, resentimente. Haris Selze, un alt mare psiholog, a spus: "Ne temem de învinovățirea cu aceeași intensitate cu care suntem însetați de a ni se aproba ceea ce facem."

Critica este zadarnică pentru că îl plasează pe individ în defensivă și, de obicei, îl face să lupte pentru a se justifica. Critica este periculoasă, pentru că rănește orgoliul personal, lezează sentimentul de importanță și stăpânește ranchiună. Resentimentele provocate de critică pot demoraliza elevii, rudela, prietenii, angajații, fără a ameliora situația care le-a provocat.

Înainte să criticăm pe cineva, ar trebui să ne gândim la faptul că reproșul este ca un porumbel călător. Se întoarce mereu acasă. În mod sigur, persoana pe care o vom corecta și condamna se va justifica și va arunca vina asupra noastră. Dacă vrem să provocăm resentimente care vor dăuna zecii de ani și nu se vor șterge decât la moarte, este suficient să ne complăcem în a face cea mai neînsemnată critică, indiferent cât de justificată ni se pare. Orică prost e în stare să critice, să învinovățească și să se plângă și majoritatea chiar o fac. Este însă nevoie de caracter și autocontrol pentru a putea înțelege și ierta. Critica înversunată l-a determinat pe sensibila Thomas Hardy, unul din cei mai buni romani din literatura engleză, să renunțe pentru totdeauna la scris. Critica l-a împins pe poetul englez Thomas Chatterton la sinucidere.

Cunoașteți pe cineva pe care ați vrea să-l schimbați în bine? Este o altitudine laudabilă. Însă de ce să nu începem cu noi înșine? Dintr-o perspectivă pur egoistă, este mult mai profitabil, decât să încercăm să-i călăuzim pe alții și, în plus, este mult mai puțin periculos. "Nu te plânga de zăpada de pe acoperișul vecinului, când nădărgul tău nu este curat", a spus Confucius. Atât dascălii cât și părinții sunt adeseori tentați să-și critice elevii sau copiii. Înainte de a face un reproș sau de a adresa o critică, haideți să citim și să recităm un mic articol intitulat "Tata utilă" scris de W. Livingston Larned ce a apărut ca editorial în People's Home Journal. Este unul din acele articole, care scris într-o suflare într-un moment de sinceritate, atinge o coardă vibrantă în sufletele cititorilor.

Înv. Domnica Vrâncănu,

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

Un artist total: ILIE BOCA

Pictura lui Ilie Boca este una mitică. Primul mit care poate fi invocat este cel al regelui Midas: tot ce atinge artistul se transformă în pictură. Al doilea mit e cel al eternei reînnoireri; reînnoirea la copilărie, la stările genuine, la bucuria jocului, la puritatea sentimentului. Ilie Boca redescoperă (și recrează) lumea apelând la arhetipuri și enrame.

Universul este, aparent, unul casnic: calul, taurul, capra, porcul, cocoșul, găina, totuși „semnele” lui Boca sînt mult mai profunde, interesînd mentalul. Dacă există „creierul lui Boca”, cu siguranță există și „creierul lui Broca”, o zonă matricială, aflată undeva pe/in emisfera stîngă. Atunci cînd Ilie Boca pictează, el pictează un obiect, dar și ideea de obiect. Pictează un cocoș, dar și ideea de cocoș. Și pentru că acel cocoș este roșu, el intră interogativ într-o poveste

fără sfîrșit, povestea cu cocoșul roșu.

Pictorul e un răzvrătit, coborînd sîlînii din icoane și din catapetesme și urcînd în locul lor, simplii țărani din Tescani sau din Botoșana.

În „Caiete” găsești un univers halucinant, cu lupi (dacii?) lîngărînd o carte -fluture. O curea-șarpe dialoghează cu o pălărie (aluzie la „Micul Print”) și cu o coroană, asistați de o prietăsă -arlecîn. Într-un „Descîntec” o casă prinde chip de om, dar atenției un ochi ia forma unui măr, iar celălalt, heraldic, forma unui șarpe. Lumea lui Ilie Boca e fulgerată de „semne de circulație”: săgeți, litere, semne și simboluri creștine sau păgîne.

Nimic din ce e omenesc, divin sau diabolic nu îi este străin pictorului: de la colaj la încreștăle, încondeieri, de la fulgurația acvarelui la densitatea plină a uleiului.

Ilie Boca este un artist total, contemporan cu Klee, dar și cu Vasilian Dobos, cu pictorii artei rupestre, dar și cu „naivii” sirbi. În pictura sa se regăsesc toate miturile fundamentale ale românilor: mitul zburătorului de la miresele împodobite la nuduri, de la ingerii la demoni sau măști demoniace, de la erotism la tandrețe (vezi Palimpsest XVI-Reviste 3); mitul întemeierii (vezi seria sa de voievozi și de erozi), mitul mioritic (tot besciarul său fantastic de care am mai amintit, dar și întreg ciclul de „Palimpseste”); mitul creatorului (opera sa se clădește în „Poliptice”, se năruiește în enrame-fotograme pentru a se reveni sub cupola unei sinteze unice).

Universul casnic devine unul cosmic.

Lucian STROCHI

APOSTOLUL

LITERAR

și ARTISTIC

Anul I
nr. 1

martie
2003

DOR DE NICHITA

PE MARGINEA UNEI SERI
SPECIALE

9 ntr-un târziu de martie se născă, acum șaptezeci de ani, cel care avea să devină reperul absolut al generației sale ("generația '60") în poezie și, fără ambiguitate, unul din acele spirite „nepereche” ale literaturii române și universale - Nichita Stănescu.

A-i trece pe Poet într-un program de activitate, fie că-i spunem, mai sonor, „plan managerial” sau altfel, organizând ulterior „simpozionul” dedicat lui, poate părea, la prima vedere, nu doar banal, ci aproape de prost gust; sabloanele lingvistice în diverse variante actualizate ale aceleiași detestabile „limbi de lemn” par că ne urmăresc ca o fatalitate. Despre Poet s-ar cuveni să vorbești cu reculeasă sfială, așa, în șoaptă, ca nu cumva, altfel, să stârnești reverberații haotice în peștera de care scria Tudor Arghezi: „A vorbi despre Poet e ca și cum ai striga într-o peșteră...”

Și, ca întotdeauna când e vorba de genialitate, cu cât te culunzi mai adânc în vârtejurile gândirii sale, cu atât îți vine mai greu să scrii despre ea, sporesc scrupulele și fireasca temere de a nu impieta nici măcar cu „umbra unui gând” asupra luminii pulsante din solara inimă a spiritului său.

Și totuși, revenind, vrând-nevrând, în timpul și spațiul „profan” al unei lumi „relative” (vorba altui poet) dar păstrând în noi, chinuitor, „dorul de absolut”, cum ne-am putea apropia mai mult de poet?

Firește, recitându-l. Mereu și mereu... Uneori, însă, tot ce năște în fiecare lector poezia lui Nichita Stănescu e atât de coplesitor, încât se cere, aproape se impune, comunicat. Împărtășit, rostit... uneori chiar prin cântec sau desen, grafică, pic-

tură...

Așa s-a împlinit și gândul unei întâlniri sub semnul luminos al poetului Nichita Stănescu, în decorul devenit familiar pentru cei care sunt, de acum, „ai casei”. Mai exact, ai Casei Corpului Didactic din Piatra Neamț. Răzbătând dincolo de răceala numelui de instituție, vibrația verbului stănescian s-a reverberat adânc în fiecare dintre cei adunați într-o viloroasă după-amiază

de martie în ambianța caldă a unei case adevărate. Aici s-a vorbit de Nichita... Fără complexe inhibitoare, dar și fără pretenții de exhaustivitate. Aproape așa cum vorbeam noi, studenții la Filologie de acum douăzeci și mai bine de ani, în Căminul de la „6 Martie”, despre el, Nichita, miracolul de lângă noi; „omul viu, viu”, chiar „pipăibil cu mâna”; la care tocmai fusese un coleg cu o seară înainte și vorbisera despre tot felul de lucruri, despre vreme și despre cuvânt, despre cozile la cafea naturală și despre ultima lui poezie... După care, la fel de natural, treceam la alt subiect: o carte nouă, un film, o întâlnire...

Cu aceeași naturalețe l-am celebrat pe

Nichita și-acum, într-un martie crispat de frigul unei ierni prelungite agasant, strănși în jurul numelui său ca-ntr-o cetate.

Și i-am ascultat, rând pe rând, vorbindu-ne despre poet, pe profesorii Constantin Tomșa, Traian Cicoare, Alina Gherghelaș, ca și pe elevele Mirabela Mares, Cristina Bordinu (Liceul Calistrat Hogas), Oana Surdu și Simona Osolanu (Grupul Școlar Economic).

Din cele mai diverse genuri muzicale, au recreat câte ceva din străluminatul duh al poetului și prin cântec, micii muzicieni de la Liceul de Artă: Sara Stroiici și Irina Iftimie la vioară, Casandra Iamandi la flaut, Ștefan Cosmin Lupu și Marius Ceausu la corn și trombon, Aura Panțaru la chitară clasică.

Când jucăușă, când gravă, pe acorduri din Weber sau din Bach, „muzica sonoriza orice atom”, realizând sinestezii nebănuite, mirifice punți între prezent și trecut, cântec și cuvânt, „dulcele stil clasic” și postmodernism...

I-am ascultat, în prelungirea vrajei, recitând, și pe elevii de la „Economic”: Brândușa Alistar, Andreea Andrei, Veronica Oniga și Alexandru Atudori, pe Cristina Ferenczy de la Liceul Hogas și-am admirat expoziția de carte și colțul dedicat „îngerului blond” al poeziei românești de răvna și priceperea bibliotecarei Ana Macovei.

Și parcă tot dorul lui Nichita de absolut a răsunat în glasul vibrant și cald al profesoarei Mariana Costea cântând despre Eminescu, bardul cel atât de drag lui...

Firește, e-un sfârșit în toate. Și-n clipele vrăjite ale acelei serii, din care ne-am desprins cu greu. Și totuși, plecând spre casă în seara vag albăstrie, simțeam că încă-l mai purtăm cu noi pe Nichita, ca pe-o pavăză împotriva urâtului și-a tenebrei lumii nepoeziei, „înc-o vreme, și-înc-o vreme...”

Prof. Olimpia-Magda Iftimie
Grupul Școlar Economic,
Piatra Neamț

De trei ani... "AD ASTRA"

La început a fost VISUL... Un vis frumos și, ca orice vis, aproape de neîmplinit... Am sperat să nu fie „vânare de vânt”... Ne-am întrebat inima și gândul... Și acestea ne-au dat răspunsul. Ne-a liniștit și ne-a tulburat în același timp mesajul primit. Cuvântul ce venea din noi, spre noi.

Și ne-am spus: „De ce nu?” Dacă nu încercăm, nu vom ști niciodată ce gust are eșecul. Atunci, încrederea și forța s-au așezat peste noi și în calea noastră și am înțeles ce înseamnă „împreună”...

Din acea clipă, începea să se nască o nebunie frumoasă, o stare frenetică ce cuprindea și mintea și sufletul. Și o trăiam toți, ca unul...

Zborul limid s-a prefăcut încet în îndrăzneț avânt, într-o călătorie minunată prin Lumea Cuvântului... De acolo, am încercat să aducem o frântură a imensității albastre a cerului, o rază a luminii „stelelor” până la care „ne-a fost dat” să ajungem...

Vis de decembrie 1999...

Atunci s-a născut „AD ASTRA” („Către stele”), revista prin care am vrut să ne exprimăm propria ființă dornică de ascensiune, prin care am încercat să dăruim celor din jurul nostru crâmpoie din visele ce ne unesc... „Ca să scrii în limba română, trebuie să fii foarte cineva” (Petre Țuțea) au fost cuvintele de înțelepciune care ne-au însușit de la început, care ne-au oferit magia împlinirii gândurilor...

Grupul redacțional, înnoit generație după generație, alături de colaboratori și „oamenii cu inimă mare” (sponsorii) a reușit cu fiecare număr să ofere, în sute de exempare, motive de bucurie spirituală pentru toți cititorii, prin articole diverse și captivante - de la interviuri la sondaje de opinie, de la poezie la eseuri, de la cronici competiționale la destăinuirii ce poartă încă parfumul de linete a școlii nemțene.

A devenit o tradiție în liceul nostru apariția fiecărui număr al revistei „AD ASTRA”, ființa noastră, înnoibilă de lumina sărbătorilor creștine - în decembrie și aprilie - simțindu-se datoare să îmbogățească cele două vacanțe, de iarnă și primăvară. De fiecare dată, înțelegem că mai avem câte ceva de spus, că mai putem să încântăm, fie numai și pentru o clipă, sufletele semenilor noștri.

Le mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat în fiecare an și, spunem noi, că munca noastră a fost pe deplin răsplătită prin acordarea unei mențiuni în anul școlar 2000-2001 și a unui premiu special în anul școlar 2001-2002, la Concursul Revistelor Școlare organizat de Inspectoratul Școlar Județean. Sperăm să fim în continuare la înălțimea dorințelor cititorilor noștri și să oferim noi motive de sărbătoare a spiritului... Să ne silim nu să grăim ci cum să grăim...

Așteptăm noi colaboratori, profesori și elevi din școlile nemțene, pentru a putea dăru, împreună, generațiilor care vin crâmpoie de lumină și clipe de neuitat din drumul nostru pe calea „formării spirituale”.

COORDONATOR, Prof. ANA VÎRLAN
(Liceul cu Program Sportiv, Piatra Neamț)

GRIGORE CUGLER

(7.04.1903 - 30.09.1972)

Centenar

Scriitorul Grigore Cugler, de la a cărui naștere se împlinesc anul acesta o sută de ani (născut la Roznov, Neamț, 7 aprilie 1903) nu a fost menționat, înainte de 1989, în istoriile și dicționarele din România, și nici după această dată (lipsește din „Dicționarul scriitorilor români”, Fundația Culturală, București, 1995 și din antologiile avangardei îngrijite de Ion Pop și Marin Mincu), ba chiar, am putea spune, că a fost ignorat.

Într-un pericol să vorbești (în timpul regimului totalitar) despre un scriitor fost diplomat în perioada interbelică (atașat comercial și însărcinat cu afaceri la ambasadele românești din Varșovia, Bratislava, Berna și Oslo) și care, după 1944, se stabilește în străinătate (ultima resedință, la Lima, în Peru, unde a lucrat ca reprezentant comercial și ca prim-violonist al Filarmonicii din

capitala peruană).

Aducem în actualitate numele lui Grigore Cugler, în acest an centenar, nu numai datorită faptului că este născut în județul Neamț, ci mai ales pentru că acesta, între cele două războaie mondiale, s-a bucurat de o anumită faimă literară datorită volumului „Apunake” care circula în manuscris, precum și unui text publicat în „Vremea”, lăsând impresia că scrie „pentru a-și amuza prietenii și familia cu prozele și versurile sale absurde”, ceea ce l-a determinat pe Petru Comarnescu să vorbească despre caracterul neprofesionist al literaturii sale și a dezinteresului manifestat de autor față de orice succes literar.

Că scriitorul nu a fost total necunoscut, iar în prezent se vorbește despre activitatea sa literară, în vederea așezării acestei personalități pe locul ce îi merită în cultura română, este un fapt atestat de mai multe intervenții ale celor preocupați de opera sa: două texte puțin diferite apar postum în ca-

ietele ETHOS, publicate la Paris („Un om ca toți oamenii” și „Cronică”); altul Paul Goma, citit și Mircea Popa amintesc despre un volum publicat în 1946 („Alară de unu” singur) despre care multă vreme s-a crezut că este pierdut; despre acest text, cei care l-au citit opinează că el ar fi premergător „Rinocerilor” lui Eugen Ionescu. Și, când se credea că doar o întâmplare fericită va mai aduce la lumină textul lui Grigore Cugler, minunea s-a produs: în 1994, revista „Manuscriptum” (nr. 1-4) publica un articol, iar în nr. 2 din 1998 publica lucrarea în întregime; mai recent, în 1996, la Oradea, editura „Cogito” publica într-un singur volum cele două cărți ale lui Grigore Cugler - „Apunake și alte fenomene” (Editura „Vremea”, București, 1994) și „Vi-l prezint pe leavă” (Editura „Limite”, Madrid, 1975).

Constantin TOMSA
(Continuare în pag. 6)

CĂTRE CITITORI

Începând cu numărul din martie, oferim tuturor cititorilor și colaboratorilor noștri de toate vîrstele, posibilitatea debutului sau alinării în planul creației artistice, într-un Supliment literar artistic cu apariția la trei luni. În speranța că astfel se va crea o emulație reală atât pentru afirmarea revistei, cât și pentru dezvoltarea și afirmarea unor talente. Creațiile de orice fel, pictură, grafică, literatură, divertisment etc. vor fi trimise pe aceeași adresă a revistei, cu specificarea „creație”. Manuscrisele nu se înapoiază. Colaboratorii sunt rugați să urmărească rubrica „Posta redacției” pentru a afla vești despre soarta manuscriselor trimise.

Cu gândul că inițiativa noastră va da roade așteptăm colaborarea dvs., dorindu-vă cele mai favorabile zodii pe drumul împlinirii artistice.
Redacția APOSTOLUL

In memoriam RADU ZAHARESCU

Un gând limpede și un suflet curat ca Neagra Șarului, riul care i-a răcorit arșița de vară pe meleagurile natale, capătă contur literar-artistic în cartea „Lumea-n oglindă” scoasă la Editura UNIVERSITAS XXI în iulie 2002 de colegul nostru, trecut recent, prematur, în lumea

umbrelor, profesor de limba și literatură română, dar și poet de proslăvire, RADU ZAHARESCU.

Cartea deschisă și închisă prin cuvintele autorului se oferă celor din jur, oamenilor de toate vîrstele, mai mult pentru a fi alături de suflet, în momentele de liniște și singurătate, decît ca dialog deschis.

Profesorul și poetul, în aceeași măsură simte nevoia confesiunii.

Apropierea de unii și ecorile:

din alți poezi sunt inesizabile, în fața intensității simțirii, a arderilor devastatoare și a transparenței ideilor.

Recomandăm cartea colegilor noștri și tuturor iubitorilor de poezie și ne îndeplinim „in memoriam” o datorie de suflet plină de respect față de colegul de facultate, omul onest și adevărat prieten, profesorul RADU ZAHARESCU.

Ștefan CORNEANU

AUTOPORETRET

Mă gîndesc - o știi -
că pot face o mulțime de lucruri:
repar obiecte, oameni, relații;
fac poezii,
mîncare și planuri;
fac copii
și-i și întretin;
scutur cîteodată prin casă,
uneori și pe-afară;
aerisesc mintea unor semeni de-
ai mei
cînd e prea prăfuită, hoinară;
haiducesc prin anii
tot mai puțini și tot mai pustii.

Și,
mai ales,
încerc disperat să nu ncalc
hotarele,
fugarele
adevărului omului.

NU TOTUL

Dacă n-ai știut-o,

ai-o acum și tu;
viața ți-o poți risca,
ruină-

dar speranța,
gîndirea,
onoarea
și cugetul limpede
nu!

EU MĂ DĂRUI

... Și-am zis verde de mîlin
numai soarelui mă-nchin
și pămîntului, puțin.

De-o rămîne tîlul sec
Și n-o fi un' să mă-nec,
Valului n-am să mă plec.

Ani s-or istovi pe rînd
Peste mine viscolind
Fără a-mi schimba un gînd:
Eu mă dăru, nu mă vînd.

"În pictura nemțeană, vin din urmă tineri valoroși"

Convorbire cu profesorul DUMITRU BEZEM, membru al Filialei Neamț a UAP

A

m înțeleg că vei avea un nou venisaj. Al cîtelea e din activitatea ta?

- Crezi că mai țin minte? Dar nu asta contează. Important e să vii de fiecare dată cu ceva nou, să nu te repeți, să cazi de la o anumită vîrstă în pastia propriei tale creații, cum se poate întîmpla. E un pericol ce poate pe toți creatorii ajunși la vîrsta maturității.

*Ce vei expune pe simzele de la Galeria "Lascăr Vorel"?

- Vor fi vreo 40 de tablouri, pictură în ulei, realizate recent, în ultimele 2-3 luni. Cîteva portrete în maniera arheicului pe care l-am realizat pînă acum, cîteva peisaje în care am surprins iarna asta lungă ce nu se mai termină, cîteva naturi statice, compoziții cu obiecte sau flori în care miza e pusă pe culoare. Cîteva tablouri ilustrează și biserici din Maramureș -

astea, pe fond autumnal.

*Al fost pe acolo recent?

- Nu, deși mi-aș dori. Sint doar ecori dintr-o tabără unde am fost prin tinerete, pe la Negrești, Sighet, Oas. Locuri minifice.

*Se poate trăi din pictură?

- Nu se poate trăi din pictură, dar se poate trăi pentru pictură. Și pictura ca și celelalte arte nu este decît nevoia de a comunica cu semenii, o dorință nativă a artistului dintotdeauna. Și, de ce nu, dorința de a-ți controla sensibilitățile în descreștere.

*De ce în descreștere?

- Vezi, vîrsta și lipsa de interes a celor din jur îți spun, totuși, cuvîntul. Și situația artistului ajuns la maturitate, în general.

*Dacă n-ai fi făcut pictură, ce ți-ai fi visat să faci în viața asta a ta?

- Grea întrebare mi-ai pus. Oricum as fi fost preocupat tot de imagine. Poate de imaginea poetică. Țin minte că am vrut cîndva să mă fac operator de film, deci să lucrez tot cu imaginea. Probabil e o obsesie nativă a mea.

*De ce n-ai ajuns operator de film?

- Nu mi-au plăcut fizica și un anumit gen de optică.

*Ce vrei să spui cu asta?

- Înțeleg că vrei.

*Cum te împaci cu generația tînără de pictori apărută în județ?

- Sint cîteva pictori valoroși care au apărut în Piatra Neamț. Dacă mă obligi să dau cîteva nume, notează pe Arcadie Răileanu, pe Laurențiu Dimișcă, pe Vasile Brănzan, dar mai sint și alții. Cum mă împac cu ei? Pictorii în general sint incomozi de felul lor, alt pentru semenii cit și între ei. Dar eu mă împac bine cu toți. Pot comunica și altfel decît prin creație.

*Cu ce noutăți vin tinerii din urma ta?

- Ei improspătează paleta cromatică, sint mai insistenți, mai nervoși în creație și de cele mai multe ori mai generoși cu natura care îi stimulează.

*Despre activitatea UAP și a filialei nemțene ce ți poți spune?

- Ne ajută. Doina Daschiveici, președinta filialei nemțene are, pe lîngă indiscutabile calități de mare artist plastic național și un simț organizatoric necesar unei astfel de funcții. Are rigoare și pune suflet în tot ceea ce face. O interesează toate problemele noastre și ne sprijină cît poate. Dacă n-ar fi fost ea crezi că s-ar mai fi putut organiza anual Tabăra de pictură de la Durău?

*Al dreptate, ți-mi două vorbe ca să încheiem acest interviu.

- Ce să zic? Îmi doresc să ne întîlnim cît mai des cu arta plastică românească de valoare prin galeriile nemțene. E bine să încheiem cu asta?

*Cred că da.

A consemnat Nicolae SAVA

CĂDEREA

La margine de vreme
Am căzut în gînd,
La margine de gînd
Am căzut în cuvînt.
La margine de cuvînt
Am căzut în gol.
La margine de gol
Am căzut în durere.
La marginea durerii
N-am mai căzut în nimic!

LIMITĂ

Undeva,

Pe obrazul nopții
S-a ivit îngerul palid al
sortii.

De un pom uscat,
În verii,
S-a spînzurat
O ciociriel!

Într-un iaz sec
Un deget pătat
În agonie!

Alceva?

Ce-o să fie?
Nu se mai știe!

TOT, TIMPUL

Mamă dragă,
Mereu mi-ai zis,
"Fie, să nu fur".
Nu mai știu a cîia poruncă
este
Din toate cele zece.
Dar mamă, eu n-am furat.
Totuși mă fură,

Permanent,
Cineva!

Mi-a furat copilăria,
Ei, Timpul!
Mi-a răpit adolescența
Tot, Ei!

Mi-a spulberat tineretea...
Mi-a mai furat
gîndurile,
si ideile.
Visurile
si visele
zilele

si noptile.

Mi-a furat pînă și
sentimentele,
Iar acum se pregătește
Să-mi fure,
Chiar viața însăși.

După altele furtisaguri
N-am rămas totuși,
Gol,
Mi te-am regăsit
Pe tine, Mamă!

Prof. Ioan NICA

Centenar

(Urmare din pag. 5)

Deoarece am mai scris despre personalitatea acestui scriitor (vezi revista „Anotimpuri”, anul VI, nr. 3, 14 martie 1999, pp. 8-9 - revistă editată de Fundația „Grup Școlar Chimie” din Piatra Neamț - textul fiind reproduc și în cartea mea „Împătimit de lectură - scriitori și cărți”, Editura „Nona”, Piatra Neamț, 2002, pp. 71-74), nu mai repet informațiile prezentate atunci și reproducem alături acum un fragment din capitolul „Consultatie gratuită” din volumul publicat în revista

GRIGORE CUGLER (7.04.1903 - 30.09.1972)

„Manuscriptum”, amintită mai sus, fragment reproduc după revista „România literară” nr. 28, 1998.

CONSULTATIE GRATUITĂ

(fragment)

de Grigore Cugler

Trecu un ceas, trecură două. Pusei jos, la picioarele portarului, un drob de sare, ca să nu compromit, în ultimul moment, succesul tratamentului.

Trecu o zi, trecură două. Pusei jos, la picioarele portarului, un alt drob și mai simplu, de abia dacă mai putea fi numit astfel. Din cînd

în cînd, portarul îmi arunca cîte o privire încărcată de rugămîni, în speranța că voi ataca eu delicatul subiect.

Trecură săptămîni, trecură luni. Nici unul din noi nu a deschis vorba. Și iată-ne ajunși, în fine, la data de azi. Este ziua mea de naștere. Împlinesc patruzeci de ani. Portarul stă prăfuit în același loc. Eu stau la masa mea și scriu aceste rînduri. Și cu toate că nu am schimbat un cuvînt unul cu altul, sint încredințat că, dacă as fi avut îndrăzneala să-i cer, în locul onorariului pe care aștepta să-l fixeze, autorizația de a povesti și altora cum a fost vindecăt de rîngită Portarul de la Carlton, inima lui bună nu l-ar fi lăsat să zică nu.

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

Centenar: VICTOR BRAUNER - RECUPERĂRI

Avangarda rămîne o problematică încă neasimilată a culturii române. După unii oameni de cultură români, n-ar fi timpul să ne ocupăm de avangardă pînă nu asimilăm pe deplin modernismul. Dar o cultură care se pretinde modernă nu poate ignora valoarea mișcării de avangardă. Ea trebuie să repună în circulația larg-culturală, națională și universală, o serie de nume, de momente și de opere oculte de timp și de istorie, uitate ori mini-malizate, dar, în fond, la fel de

valoroase ca multe opere europene consacrate. Or, există o presiune difuză a prejudecăților culturale, prejudecăți moștenite din condiționări ideologice comuniste, și mai sunt încă momente și personalități pentru care nu există măcar un album sau o monografie, iar istoria artelor românești interbelice rămîne încă să fie completată.

Cuvîntul artistului trebuie să ajungă la marele public pentru a-i trezi conștiința estetică, iar afirmarea unei noi conștiințe cere o energie și o perseverență constantă și proporțională cu rezistența conservatoare ce încearcă să-și perpetueze propriile posibilități.

Un important filon germinal al

acestei conștiințe îl vom putea recupera aici, la Piatra Neamț, în personalitatea pictorului VICTOR BRAUNER (15 iunie 1903, Piatra Neamț - 12 martie 1966, Paris).

De la programul estetic din „Introducțiunea” Daciei Literare (1840), la contribuția lui Lucian Blaga din „Spațiul Mioritic și studiile lui Ernest Bernea despre primele trei categorii kantiene (timp, spațiu, cauzalitate), la romani, ideea determinării spațiale a culturii și a structurii psihice a trăitorilor într-o anumită materie spațială tînde să devină un adevăr fundamental al filozofiei culturii.

Care sint raporturile dintre etno și estelospațiu? Nu putem vorbi actualmente de o prepo-

derență a esteticului asupra etnicului. Cadru existențial sufletesc al copilăriei își păstrează forța atracțională pentru întreg restul vieții ancorînd aproape fără putință de sustragere individul în etnospațiu.

Trăitor în aceeași etnosferă, vin cu acest discurs persuasiv și sintetic asupra spiritului braunerian, din nevoia noastră de sincronizare și reintegrare europeană, dar și din dorința de a colora peiele albe ale propriului nostru trecut cultural.

Așadar, la 15.06.1903, se naște, la Piatra Neamț, Victor, fiul lui Herman și al Deborahael Brauner. Familia locuia pe strada „Colonel Roznovan”, iar tatăl se îndeletnicea cu comercializarea

lemnului. Victor, împreună cu frații săi, Rudolf și Hary își petrece copilăria în orașul natal, unde va urma și cursurile Școlii Primare de Băieți nr. 2.

Din 1916 pînă în 1918, învață la Școala Evanghelică din Brăila, iar în perioada 1919-1921, urmează cursurile Școlii de Beaux-Arts din București. În octombrie 1924, are prima expoziție personală la Galeria Sindicatelor Artelor. În același an, fondează cu Ilarie Voronca revista 75 HP, apoi cu Marcel Iancu, revista „Punct”.

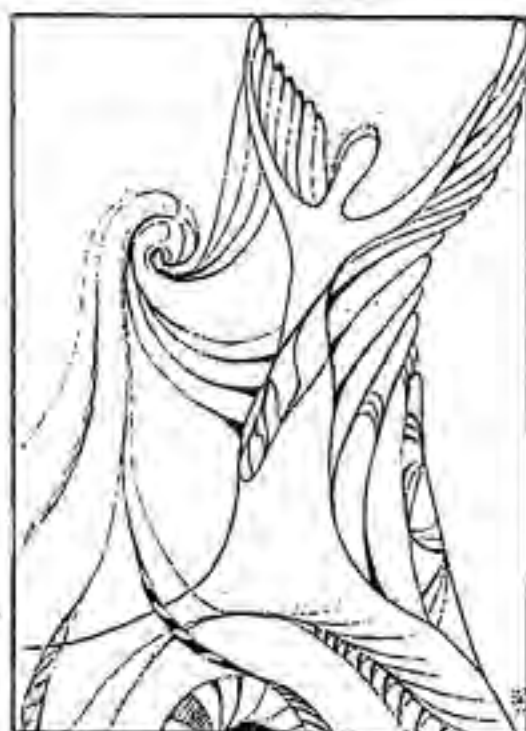
Considerînd că „inacceptabilă contribuția pe care cercetările moderniste au adus literaturii și plasticii”, Victor Brauner încearcă o sinteză între poezia și pictura de avangardă, propunînd un termen

nou- PICTOPOEZIA. Despre aceasta, Ștefan Roll scrie: „PCTOPOEZIA, invenție a pictorului Victor Brauner și a poetului Ilarie Voronca, realizează în sfîrșit adevărata sinteză a futurismelor, dadaismelor, constructivismelor. Atitudinile cele mai îndepărtate se regăsesc fecunde în mișcarea pictopoetică, cuvinte și culori capătă o sonoritate nouă, senzația nu se mai pierde, ci dimpotrivă... PCTOPOEZIA e triumfătoare, înregistrează totul, realizează imposibilul”.

Ștefan POTOP
artist plastic la Liceul de
Artă P. Neamț

(Continuare în pag. 7)

La porțile poeziei

UNDE EȘTI?

Caut rătăcind singură
Prin foile prăfuite
Ale timpului.
Inima mea se zbate
Vrînd să evadeze
Din această închisoare a căutării.
Te caut- nu te găsesc.
Te întreb unde ești
Nu îmi răspunzi
Mintea mă îndeamnă
Să îmi termin căutarea,
Dar inima îmi spune să rămîn.
Sentimente strivite,
Speranțe neîmplinite.
Cu inima rănită,
Singerînd cu picături
Ale unei iluzii sfîșietoare.
Eu încă te caut...

REGRETE

Scintila ochilor tăi
Îmi luminează încă
În minte
Imaginea chipului tău
Fără cuvinte.
Părerile de rău revin acum,
Iar sufletul vegheat în lum
Mă-ndeamnă spre același drum.
Aș vrea să nu mă fi întors,
Să nu trăiesc din ce a fost.
Să nu fi cunoscut vreodată
Scrișnatul durerii, provocată
De o iubire adevărată
Ce n-ai crezut-o niciodată.
Picătura singerie
A numelui tău.
Îmi stăruie încă pe buze,
Și nici prin foc,
Și nici prin vînt,
Nu pot scăpa de-acest cuvînt.
Nu pot să cred că te-am avut.
Nu înțeleg cum te-am pierdut...
Regret.

UN ÎNGER

Din lumina de cristal
A umbrelor de mișcă-noapte,
S-a-nfățișat privirea ta.
Învăluia-n soapte.
Din vîntul ce adie ușor
Și-ncet mai mîngîie un nor,
Se înalță neîncetat
Un chip de înger precurat.
În răsăritul picăturilor de ploaie
Se răsfrîngea picătura ta vioaie,
Iar stropi de zimbete din nou
Au renăscut pe chipul tău.
Creînd un suflet precurat
În fericirea lacrimii scăldat.

Gabriela CIUCANU
Clasa a XI-a A

IUBIREA

Iubirea nu-i iubire
Cîl doar un sentiment.

Simțit la întîmplare
Simțit doar aparent.

Iubirea nu-i o floare
Cum mulți alți-o compară,
Cî e o rădăcină
Ce nu știe să moară.

Iubirea e-un cuvînt
E-o scumpă și frumoasă întîmplare,
E-un simplu legămint
Între o stea și carul mare.

MISTERUL

(Adolescentul)
Pășește ca din ceruri
Mindru și încăpățînat
Capul sus, acolo
Și pășește uneori încet, atent.

Fiecare cuvînt îl știe
Mai bine chiar decît oricine

E împărat al timpului
Ce-ar fi lumea fără el?
Cine, cine este oare
O fantomă, un rege
Un profet, o amintire
Sau... ceva ce-a fost sau deveni...
Divin... Oricare dintre noi.

Irina SAVA, clasa a VII-a

SPERANȚĂ

Crimpei de speranță
Și gîndul de lumină.
Copile, ești rază
De soare senină
Făptura-ți curată
Pășind pragul vieții
E plină de harul
Cel sfînt tinereții.
Născut din iubire,
O lume te-așteaptă
S-o faci mai frumoasă,
Mai bună, mai dreaptă.

Dana Ștefana COCIORVĂ,
clasa a X-a D

PLOAIA

Privesc
cum plînge cerul plumburiu
cu boabe de mărghitar
cîntîndu-și
jalea,
disperarea
și neputința
de a schimba o lume
înoarsă pe dos, nemiloasă
și crudă...
Și oltez...

Diana TUDOR
Clasa a X-a M

REGĂSIRE

Întorc privirea și văd numai tristețe.
Amintirile urile joacă în mintea mea
părînd niște fantome malefice
prînse într-o filă de carte.

Vîntul o răsfoiește, iar strigoi
ies rînd pe rînd
așteptînd momentul potrivit
să-și împlinească menirea.
Mă urmăresc pe aleea
întunecată a Regretelor,
Însă, încet- încet, licărește Speranța
și apropiindu-mă,
lumina-mi inundă sufletu-ncărcat.

VIATĂ DINTR-UN FIR DE NISIP

Sunt viață dintr-un fir de nisip
Ce-l zboară vîntul încremenit
De nemurire...
Viață dintr-un fir de nisip
Mi-ai dat tu, mamă, și-n sfîrșit
O mîngîiere...

Cînd ochii-ți picură un strop
Din sufletu-ți
Cel iertător,

Îmi uzi lința de țărîna
Pînă la rădăcină,
Fără să știi că în mină
Eternul...

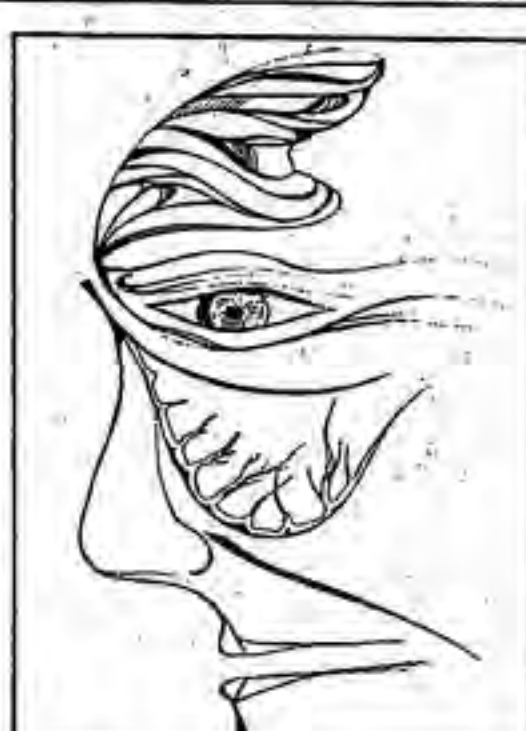
MEDITAȚIE

Pășesc agale pe drumul pustiu,
N-am glas...
Mă simt ca o pagină
Desprinsă dintr-un ziar
Și purtată de cînt încoace și-ncoace
Ori aruncată pe băncile parcului,
Trîntită de zidurile clădirilor vechi
Ori spulberată și risipită
În cele patru zări...
Și totuși împăcată...
O parte din mine
Dăinuie astfel în fiecare colțisor,
Iar sufletul meu veghează asupra lumii
Purtînd cu el un strop din Perfecțiune.

Cristina CÎRNU

Cl. a X-a

Gr. Șc. „Gh. Cartianu” P. Neamț

VIȘE PIERDUTE I

Cînd zîmbesc
Și cel mai mic vis al meu
Înfloreste
Și zîmbește către o lume întreagă.
Se-nîmplă cîteodată,
Să-l alunge gîndurile negre
Atunci se ascunde.
Nu-l mai găsesc niciodată!
Iar visul rămîne neîmplinit.

VIȘE PIERDUTE II

Inima-mi bate cu viteza luminii
Și nu o pot opri.
Parc-o aude întregul spațiu cosmic
Și asta nu trebuia să se întîmple.
Am văzut ce nu trebuia să văd,
Am auzit ce nu trebuia să aud.
Liniște.....
Secretul e secret!
Buzele-mi sunt pecetluite.

GÎND

Cîteodată
Gîndurile îți zboară
Așa de repede și-așa de sus,
Încît nu le mai poți prinde.
(Ca să le închizi înapoi în mintea ta)
Și-atunci întrebi
Nenea, n-ai văzut două gînduri roz?

VIATĂ

Roșu cu galben
Portocaliu,
Galben cu albastru
Verde,
Roșu cu albastru
Violet,
De ce?
Așa!
Așa se construiește
Și se combină
Viața.

Mădălina BREȚCANU
Clasa a VI-a D

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

Centenar: VICTOR BRAUNER - RECUPERĂRI

(Urmare din pag. 6)

Grupul 75HP avea gînduri mari și era - cum scrie Ilarie Voronca - pornit spre „înfăpturi dure”. Invențiile și manifestările sunt relevante: „În cîteva zile vom dezvălui publicului cea mai mare invenție artistică a secolului: PICTOFONUL (muzică colorată)”. Inventator: pictorul Victor Brauner.

Pictorul nu va părăsi această tehnică de exprimare (pictopoetică). În 1924 (26 octombrie- 15 noiembrie), el va expune pictopoezii într-o expoziție personală la Galeria „Maison d'Art”, București. În 1948, realizează celebra lucrare „Pictopoeime. Portrait des portraits d'Andre Breton”. În aprilie 1929, împreună cu Sasa Pană, Ștefan Roll, Geo

Bogza, M.H. Maxy și Brunea-fox editează revista „unu” pe care o ilustrează. În 1930 pleacă la Paris unde se împrietenește cu Brîncuși, cu Tangury și cu Giacometti, care-l prezintă lui Andre Breton părintele suprarealismului). Cel care îl va prefăta, în 1934, prima expoziție pariziană, deschisă la Galeria Piere.

Trăind intens experiența suprarealistă, Victor Brauner apare ca un vizionar, servindu-se de arta sa, cînd pentru a stăpîni, cînd pentru a exalta puterea ocultă a visului. Victima a unui accident, la 27 august 1938, își pierde un ochi, așa cum avusese o premoniție în 1931, în „L'Autoportrait a l'oeil enucleé”.

Participă la expozițiile internaționale ale suprarealismului aprofundînd limbajul

simbolic și dăruindu-se cu lirism și ingenuitate creării unui univers fabulos, în culori vii și proaspete, fremătînd de plante și animale, de personaje stranii, arta lui distingîndu-se prin nonconformismul și totala ei independență.

În anul 1963, primește cetățenia franceză, iar în 1966 (anul morții sale) este desemnat să reprezinte Franța la Bienala de la Veneția- participare care înseamnă suprema consacrare a unui artist în viață.

Așadar, revenind la ideea de la începutul acestor rânduri, o cultură care se pretinde modernă nu-și poate ignora la nesfîrșit o dimensiune spectaculoasă precum cea dată de spațiul nemțean artei europene moderne prin numele și opera lui VICTOR BRAUNER.

GALERIE DE ARTĂ la Inspectoratul Școlar Județean Neamț

De curînd (12.03.2003), spațiul expozițional din Piatra Neamț s-a îmbogățit prin punerea la dispoziția artiștilor plastici - elevi și profesori - a galeriei amenajate pe holurile celor trei nivele ale clădirii în care se află sediul Instituției amintite mai sus. Inaugurarea acestei noi galerii de artă plastică a fost făcută cu o expoziție ce cuprinde lucrări ale elevilor (la parter și la etajul I) și ale profesorilor: E. Antochi, Dumitru Bezem, Augustin Cristea, Gheorghe Diaconu, Iosif Haidu, Carmen Iacomi, Ștefan Potop și Vasile Trăistaru, din școlile din Piatra Neamț și Roman. Tot în acest spațiu, pot fi admirate cîteva lucrări de sculptură ale elevilor Liceului de Artă, elevi îndrumați de profesorul Lucian Tudorache.

Vernisarea expoziției a fost făcută de către scriitorul și criticul de artă Lucian Strochi, directorul Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural a județului Neamț, în prezența reprezentanților Ministerului Educației și Cercetării, precum și a unui public numeros.

Din partea gazdelor, a rostit o scurtă alocuțiune profesorul Emil Creangă, inspectorul general al Inspectoratului Școlar Județean Neamț.

Să fie de bun augur această nouă inițiativă culturală!

Prof. Ș. POTOP

CHEIȚA DIN PALMĂ

9 ntr-o zi, pe cînd eram la bunici, stăteam înțins pe iarbă și priveam cerul senin. Deodată am auzit o voce:

- Hei, vezi că mă zdrobest!
- Cine este acolo? am întrebat eu mirat.
- Eu sînt, Pișcotel!
- Taaare mic mai ești, de nu te zăresc!
- Ce spui? Eu sînt mic? Eu sînt cel mai mare din țara mea.

- Hai, nu mă face să rid! Vrei să spui că ai o țară a ta? Unde să fie, că eu n-am auzit de așa ceva.

- Dacă nu mă crezi, ia-mă în palmă și o să te dirijezi într-acolo!

Nu prea aveam chef de aventuri, dar l-am luat în palmă pe Pișcotel și atunci am văzut că era cît un firicel de iarbă. M-a condus spre un copac bălîn și scorburos, zicîndu-mi să repet după

el formula magică: „Deschide-te porțița mea și cu aur te-o suflă!”

Coaja copacului s-a dat deoparte binisor și a apărut o poartă. Doar un pas am făcut și m-am trezit în Țara lui Pișcotel. Prin aer zburau fluturi de cristal, copaci cu frunze de aur se

legănu în bătaia unui vînt ușor, păsările aveau aripi de argint și iarba avea în vîntul fiecărui fir cîte un rubin... Pișcotel m-a dus să-i vad palatul care era făcut din două pagini rupte dintr-o carte de povești. Era o construcție măreață, comparativ cu locuințele din împrejurimi. Apoi m-a dus la școala în care învăța el. Spre surprinderea mea era construită din două coji de nucă. Peste tot m-a prezentat drept prieten de-al lui și oamenilor, care erau cam cît o furnică flămîndă, se înghesuiau să mă vadă.

A trecut mult timp și într-o zi Pișcotel mi-a zis:

- Oamenii de aici te îndrăgesc că m-ai salvat și m-ai adus înapoi. Pentru că eu sînt regele lor și atunci cînd ne-am înîntînit mă rătăcisem din înțimțare în lumea voastră, supușii mei au zis că ar trebui să-ți las ție locul de rege, fiindcă poți să mă aperi în orice situație... Primești?

- Nu se poate în ruptul capului. Lumea mea este în altă parte. Eu cred

că tu ești cel mai bun rege pentru lumea ta! I-am zis noului meu prieten.

Pișcotel s-a înroșit de emoție, a scos o cheie din sin și mi-a dat-o zicînd:

- Îți mulțumesc din suflet pentru bunăstarea ta, primește un dar din partea mea, dacă vei dori să vii în vizită în țara noastră să strîngi această cheie în palmă și eu voi apărea ca să te conduc!

Am strîns cheia în mînă și am ajuns într-o clipită acasă. I-am povestit mamei, care tocmai venea de la serviciu și ea mi-a zis, rîzînd că a fost doar un vis, fiindcă așa ceva nu e posibil.

- Dar uite cheia, l-am spus eu, arătîndu-i obiectul strălucitor pe care-l țineam în mînă.

Atunci mama m-a crezut. Cheia aceea n-am folosit-o niciodată, i-am dat-o mamei să o păstreze în cutia ei cu bijuterii.

Vlad-Adrian ALUI GHEORGHE, clasa a III-a C Școala nr. 2 Piatra Neamț

DE VORBĂ CU LIZUCA

8 ra o zi minunată de vară. Vremea era pe la toacă, dar căldura era încă în toi și juca rotînd ca răstîrîngerea unei ape tainice pe deasupra caselor adormite. Uita se ridica pustie și singuratică spre strălucirea asfințitului.

Deodată, o minută rece ca gheața m-a prins de brat. Am tresărit din tolotu și am întors capul.

O leliță măruntică, voinică, plîntă, mi-a soplit zîmbind:

- Eu sînt Lizuca. Tu cine ești?

- Încîntată de cunoștință, eu sînt Cristina, i-am răspuns cu oarecare emoție în glas.

Ea era lelița neastîmpărată, care a trecut prin multe peripeții pentru a fugi cu lovarășul ei, cățelușul Patrocle, la bunicii săi.

Fără să stea prea mult pe gînduri, Lizuca m-a luat de mînă, m-a scos din cerdac ducîndu-mă pe pajiștea din

apropierea casei. A făcut cîțiva pași, apoi s-a oprit. Clopotele din bisericile țigului aveau ecoul unui cînt dulce, dar trist.

- Așa sunau clopotele și atunci... șopti ea cu ochii deja departe.

- Ție ți-a murit mama? am întrebat-o eu cu oarecare tristețe.

- Da.

- Să nu mai vorbim de singurătate! Mai bine spune-mi de unde ai apărut și unde vrei să te duci.

- Mama m-a alungat de acasă, iar pe tata nu-l mai știu de mult timp de lingă mine. De aceea m-am hotărît să plec la bunici.

Din spatele Lizucăi își făcu apariția un boldei roșcat, cu picioarele scurte, strîmbe și cu un cap mare. Între ochii sprîncenați negri, avea creșterii perpendiculare, iar anii lui îi încăruntaseră perii din jurul botului.

Îndată ce văzu surișul Lizucăi, s-a apropiat de ea și a început să-i lingă mina care mai păstra pe ea urmele serbetului de portocale.

- El este Patrocle.

- Patrocle, țîi fac cunoștință cu pri-

etena mea, Cristina.

Cățelul a aprobat-o cu un lătrat plin

de alint.

Apoi m-au luat amîndoi să-mi arate împrejurimile. Am coborît printre livezi, unde adiau miresme de cimbrisor și ceară. Garduri înalte de nuiete, cu streșină de spini, se ridicau la dreapta

și la stînga.

- Așa-i că matala ești Sfînta Miercuri? Unde este cățelușul cu dinții de fier și masele de otel?

- Am lăsat-o acasă, să-mi păzească gospodăria.

Mesteceni, plopi și ulmi se ridicau la deal, pe costîșă, cu ramurile lor incurcate în vîltoarea asfințitului.

Globul auriu cobora după arcurile ramurilor ce ascundeau un păienjenis de ape trandafirii.

Se lăsa seara. Cerul se umpluse de miliarde de lacrimi stelare. Lizuca găsise un adăpost în scorbura unei sălcii bătrîne. În dîmbrovă s-a făcut o tăcere deplină și un întuneric tainic. Am adormit. Patrocle își mai zbătea coada lui roșcată. Moșul-Ene, care poposise la ochșorii noștri, ne-a plimbat printre o minunată țară a viselor. Cînd m-am trezit, lingă mine era mama care îmi mîngîia creștetul.

Cristina Laura PANOSCHI, Clasa a IV-a C Școala nr. 5 Piatra Neamț

DI(STRACȚI)ONAR DE UZ PERSONAL

(definiții în libertate ludică)

A lbeață - Vedere cusută cu ață albă.
Atelaj - Vehicol rustic cu aprînderea prin domage.
Balamuc - Teatru al absurdului cu spectacole „live” și cu casa închisă.
Bilunar - Crize biliare tot la două săptămîni.
Coarne - Ornamente masculine puse prin telekinezie de cîte o podoabă de mîlere.
Ciurmele - Ins pe care nici o ciură nu-l răpune.
Cravată - Laf-festiv pentru sacul cămășii.

Cocină - Seră de cultivat brandașii comestibili.
Capriciu - Chefel-elefantului de a împacheta bibelouri.

Caltaboș - Ciomă de salam.
Clorță (halva, plăf, sarma...) - Amintiri plăcute despre turci.

Corcitură - Confuzie vie între „jale” și „bălaie”.
Cub - Cap pătrat de geometru.

Cireadă - Ansamblu cornuț dințat cu o baghetă XXL.

Dîrtă - Mai mult lungă decît proastă.
Dovleac (nеспart) - Vegetal pentru testarea I.Q.-ului porcin.

Doniță - Sora vitregă a vîfulușului.
Educație - Știință contrazisă de practică.

Fătălau - Bărbaț cu virilitatea amanet.
Fleoartă - Gură decăzută din drepturi.

Filifon - Filozof tînar adîncitor de supralațe.
Fleaura - Drum întortocheat pentru a ajunge nicăieri.

Gafă - Hemie cerebrală.
Genunchi - Articulație pentru umilînță.

Ghinion - Salter pentru a provoca o pană de noroc.

Ghibirdic - Ins volnic doar cînd visează frumos.
Hoț - Uneori închis din pricina deschiderilor sale.

Împărțășanie - Purgativ panaceu contra îmbolnăvirilor morale.

Ioc - Unitate de evaluat știința prostului.
Inanție - Consoarta postului negru.

Ipocondru - Convins că partea rea este alegerea bună.

Înflăcă - Înmulțire din care s-a pierdut virgula.
Leuștean - O plantă de cubarea dolarului și de valoarea leului.

Look - Lucrătură la propria imagine (de-ți la față).

Mihai STÎNCARU

noiembrie decembrie 2003

R DIALOG
evista Liceului de Informatică Piatra Neamț, tipărită în condiții grafice și de tehnoredactare de excepție, ne dezvăluie, încă de la primul ei număr, talentate condeie din rîndul liceenilor de aici. Am reținut în primul rînd versurile semnate de Gabriela Ciucanu, Irina Sava, Ștefana Cociorvă, nume despre care vom mai auzi în viitor. Din revista coordonată de Carmen Puchineanu reținem și alte nume de colaboratori-elevi, autori de articole sau desene grafice precum Diana Radu, Andrei Neculăș, Conna Maris, Magda Savin, Cătălina Anton, Ana Maria Amariel, Cristina Avădanei, Roxana Erdic, Niculina Gîcovanu, Nicoleta Nistor, Diana Gîlcescu, Tereza Alexandroaie, Oana Giangu, Adnan Isaac, Alexandru Rotariu. Plină de haz - dialogurile din pagina 32, selectate de redactorii revistei.

InfoPULS - 1/2003

Un grup de elevi ai Liceului de Informatică Piatra Neamț, toți talentați și pasionați de ziaristică, membri ai Cercului de jurnalistă din acest liceu, au bucuria de a-și

lansa astăzi primul număr al revistei „InfoPULS” - „publicația celor cu un IP ridicat”, cum orgolios și-au subintitlat-o. O trecere fugară în revistă a articolelor din această publicație ne relevă texte bine scrise, cu nerv și imaginație, așa cum le stă bine unor zăriști aflați încă pe băncile unei „școli de jurnalistă”. Anchetă bine regizată, versuri și proze scrise cu talent, texte de divertisment interesante, toate dau coerență și consistență unei adevărate publicații. Sîntem convinși că numele unora dintre ei (Cătălina Bortă, Magda Simion, Delia Lupașcu, Roxana-Petronela Bursuc, Cătălina Anton, Claudia-Elena Iancu, Ruxandra-Mădălina Zait, Octavian Chelaru, Valentin Birzu, Andreea Asmarandei, Ionut Bostan, Ioana Hodiung, Anita Croitoru și alții) le vom regăsi în viitorul apropiat în paginile unor ziare sau reviste din județ și din țară. Îi așteptăm lingă noi.

GENERATIA 9 - 2/2003

Revista elevilor de la Școala generală nr. 2 Piatra Neamț (cu un colegiu de redacție format numai din elevi, sub coordonarea profesoarei Monica Marilena Cristea) publică în cel de-al doilea număr al său numai texte scrise de elevi de la clasele primare și gimnaziale. Spre onoare a editorilor, acest lucru se observă numai dacă te oprești la semnăturile autorilor, pentru că textele care apar în revistă

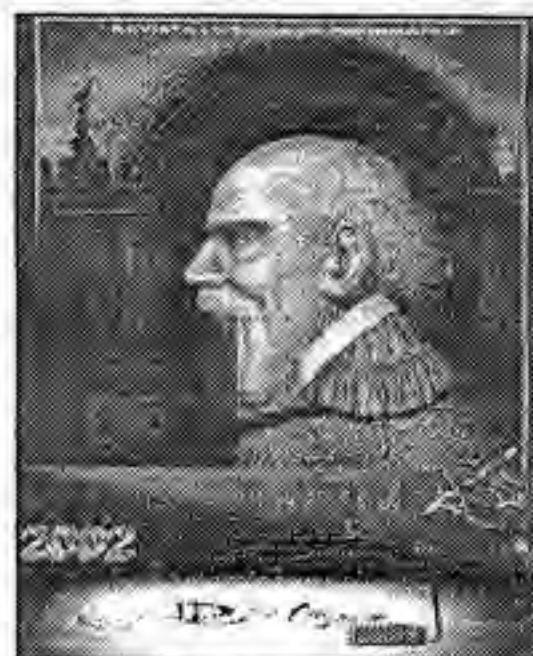
sînt, fără excepții, de calitate. Copiii care semnează în revistă nu prea au multe complexe în fața cuvîntului. Poate dintr-o inocență a vîrstei, poate datorită lecțiilor pe care au. Am remarcat prozele semnate de Vlad-Adrian Alui Gheorghe, Ștefan Ipate, Ștefan Nistor, Ioana Iacob, Adriana Doriană Sava, Mihai Emanuel Ștefan, Cristina Gîcoveanu, Oana Mălase, poeziile semnate de Andrei Florescu, Oana Mălase, Alexandra Neacșu, Mădălina Brețcanu, traducerile lui Ciprian Nîță, Dorian Donciu, Ovidiu Gavril. Am descoperit talent gazetăresc în anchetele lansate de Silvana Cozma și Alina Baciu. Ales și două exemple care îmi susțin aprecierile de mai sus: „Prin aer zburau fluturi de cristal, copaci cu frunze de aur se legănu în bătaia unui vînt ușor, păsările aveau aripi de argint și iarba avea în vîntul fiecărui fir cîte un rubin...” („Cheia din palmă”, de Vlad-Adrian Alui Gheorghe, clasa a III-a C) și „Munții verzi sînt învîlului / În mari rotocoale albe / De

neguri. / Geamurile au aburit / Florile sînt încă alară / Peste noapte au devenit toate / Albe. / Nu sînt mirese / Le-a îmbrățișat bruma” (Andrei Florescu, clasa a III-a A). O revistă care prin titlu anunță „generația nouă” de intelectuali nemțeni. Noi o așteptăm cu încredere.

ANOTIMPURI - 30/2003

Primul număr din acest trimestru al revistei „Anotimpuri”, scrisă de profesorii și elevii Grupului Școlar „Gheorghe Cartianu” din Piatra Neamț sub coordonarea lui Constantin Tomșa, este, ca de fiecare dată, consistent și interesant. Am reținut paginile de proză și poezie semnate de elevii Ela Spănu, Diana Tudor, Andreea-Bianca Macovei, Oana Roxana Ilieș, Luciana Ungureanu, Petru Radu Băluț, Cristina Laura Panoschi, Alina Manolache, debuturile Roxanei Grozavu și Ioanei Moldovanu.

Un prozator de mare viitor se anunță a fi Radu Verman din clasa a X-a K, a cărui proză ne-a cucerit prin profunzime și eleganță stilului. Citez, spre a-mi justifica părerea, doar un scurt pasaj „Din jurnalul unui visător”: „Și, fără să vreau, fără să știu, mi-am trezit că scriu tăcerea. Că o cînt, cînd mă allu singur în cămăruța mea mică și întunecată, pe care domnul Petrescu s-a milostivit să mi-o ofere. Cînd se bate miezul nopții și eu scriu și tac, cu

luminarea și foaia îngălbenită în față, tînd în mînă creionul acela tocit de amintiri și de gînduri. Și mă trezesc că-l scap din mînă, și rămîn cu ochii alinați asupra luminării. Ca un vulcan, gata să erupă. Cu singele meu negru, otrăvit!”

De menționat faptul că revista apare cu sprijinul unor sponsori generosi din Piatra Neamț: Rîfil, Energoterm, Rustic și SCS Open System.

APOSTOLUL LITERAR ȘI ARTISTIC

COLEGIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA, Constantin TOMȘA, Ștefan CORNEANU, DESENE: Mădălina CRETU

9 vită din rațiuni patriotice în scopul cultivării limbii naționale, revista școlară românească a apărut inițial în Transilvania, mai exact la Blaj, în 1834, sub titlul Aurora. Inițial în manuscris, tipărită după 1860, cu extindere și în Principate, a fost introdusă obligatoriu în școli în 1905 de către SPIRU HARET, ministrul Instrucțiunii Publice de atunci, un nume de referință în modernizarea învățământului românesc. Intrată într-un con de umbră, a cunoscut o puternică dezvoltare în perioada socialismului de catifea (1969-1981), când se înregistra peste 700 de titluri de reviste în țară, ceea ce a avut drept consecință organizarea unui concurs național al revistelor școlare și o tabără națională de vară a redacțiilor revistelor laureate. Tradiția s-a păstrat și după 1990 când noua tehnică de redactare a făcut posibilă apariția cât mai multor reviste. Ca veche cenică de la vîrsta gimnaziului și redactor de revistă de pe vremea liceului, cu mici intermitențe pînă în prezent, cunoscînd lungul drum al unei idei spre materializare, consider că obiectivele generale ale revistei școlare - insistînd pe latura practică și nu teoretică - sînt atragerea elevilor talentați într-o activitate concretă, cultivarea respectului pentru cuvîntul scris, pentru exprimarea corectă și expresivă în limba română, inocularea valorilor morale prin respectul pentru adevăr, pentru reflectarea obiectivă, dar și

VALORIFICAREA REVISTELOR ȘCOLARE PRIN ORELE DE LITERATURĂ

pentru însușirea principiilor deontologice ale profesiei de jurnalist, însușirea tehnicilor de redactare, tehnoredactare, multiplicare și difuzare a revistei. Printre obiectivele specifice ar fi dezvoltarea gustului pentru creație, concentrarea pentru scris, cit și introducerea în tainele unei posibile meserii, aceea de jurnalist, o profesie promițătoare cu o piață ce absoarbe încă suficientă forță de muncă.

Revista pe care o conduc, în serie nouă, este acum la al șaptelea număr, se numește Universul adolescenței, are o apariție semestrială și se încadrează în tipul de revistă reprezentativă, întrucît pe lângă compozițiile originale oglindesc aspecte din activitatea școlii. Ea este realizată din resurse proprii, fără nici o finanțare din afară, sau din sponsorizare. Din multiplicarea unui număr și difuzarea lui la clase, la un preț modic, stringem fondurile necesare pentru apariția numărului următor. Consider că primul cast-

ing al revistei ca valoarea educativă pe care o presupune este popularizarea numelor celor care s-au străduit să compună, să scrie sau să corecteze precizînd că acest moment poate reprezenta debutul literar al celor care vor cochetă cu muzele mai tîrziu. Am în vedere și numele celor care contribuie strict la tehnoredactare, multiplicare, broșare și difuzare, pentru activitatea practică pe care o desfășoară. Încerc apoi să-i atrag emoțional și sentimental, spunîndu-le că pentru ei va fi o plăcută amintire a preocupărilor din anii de școală; atunci cînd peste ani își vor regăsi numele în niște pagini prăfuite, dar și un prilej de mîndrie față de copiii și nepoții lor.

În funcție de conținutul revistelor, procedez ca atare pentru integrarea lor în cadrul orelor de literatură. Astfel că, numerele tematice dedicate în întregime lui Eminescu (în 2000) și Crăciun (2002), le-am înserat orelor dedicate studiului vieții operei acestor

scriitori.

La secțiunea ARIPI DE VIS sînt publicate compozițiile originale pe care le prezint ca lectură suplimentară, atunci cînd se încadrează unui gen sau specii literare precise. Genului liric îi aparțin creațiile:

pastel- Nostalgie de vară- Luca Gina 5C
meditație- Îngemănare- Balu Andreea 7C
odă- Lira romană- Sîrbu Alexandra 8E
portret- Bunica- Sava Georgiana 6C
Genului epic îi putem asocia:

evocarea- Învățătoarea mea- Chiroșcă Ioana 5C
scrisoarea- din ciclul "Scrisori către Moș Crăciun"- Vasiliu Raluca 3D
dialogul- De vorbă cu un fulg de nea- Iosub Adina 6D
basmul- Zina Zorilor- Stănu Lavinia 4D
literatură științifico- fantastică- Eu și extraterestrii- George Cosma 7E

ATELIERUL DE CREAȚIE AD-HOC include exerciții literare după cerințe: o strofă cu primul vers dat, o minipoezie după schema dată, caligrame și diferite exerciții de creație interactivă cu cititorii, gen rebus literar sau versuri de completat, cu termeni lipsă.

COLTUL LINGVISTIC este util orelor de gramatică, întrucît explică sensul unor unități frazeologice sau a unor expresii, a categoriilor semantice- omonime, paronime- cit și a greșelilor de limbă cum ar fi pleonasmul, sau a noțiunilor de vocabular- Plimbare în argou- Blaha Cătălin 8A. Literatura adolescenților din țară și din lume, premii literare și chiar premiul NOBEL pentru literatură din fiecare an sînt făcute cunoscute prin paginile revistei.

Numărul 5 din aprilie 2001 cu secțiunea REPORTERII SECOLULUI XXI ilustrează o serie de specii publicistice cum ar fi: recenzie, interviu, ancheta, cronică dramatică, plastică, muzicală, cinematografică și sportive. Toate acestea reprezintă modele utile în predarea unităților de învățare din capitolul TEXTE NONLITERARE.

Revista nr. 4 din decembrie 2000 a fost dedicată în întregime SĂRBĂTORILE DE IARNĂ și poate fi utilizată în prezentarea acestui anotimp la mai mulți autori, dar și încercarea de a aduce la lumină texte folclorice autentice, culese de la sate. Un exemplu grăitor este textul BANDA FLORILOR, obicei specific zonei Neamțului (localizat în perimetrul Negrești- Bodești).

Prof. Viorica Zait,
șc. Nr. 26 P. Neamț

Învățarea în cooperare în lecțiile de limba și literatura română

O biectivul cunoașterii literaturii române ca proces didactic deslășurat într-o viziune modernă sunt formarea intereselor elevilor pentru lectura textului literar și, pe această cale, modelarea gustului lor estetic. Obiectivul general include și obiective precum: cultivarea gândirii și a imaginației, a spiritului de observație, a exprimării, cât și educarea unor sentimente deosebite și formarea unei conduite civilizate în societate.

Finalitatea principală a procesului de receptare a literaturii în școală rămîne aceea de a forma din elevi cititori de literatură, capabili de a adopta o poziție personală față de lectură.

Or, o problemă îndeobște cunoscută a învățământului românesc, cu care se confruntă în special profesorii de limba și literatura română, este îndepărtarea noilor generații de CARTE. În condițiile unui alux

informațional realizat pe căi considerate de linier mult mai atractive (televiziunea, internetul s.a.m.d.) elevii noștri consideră desuetă, aproape inutilă citirea unei cărți.

Cum suntem într-o lume în continuă transformare, modificările nu trebuie să intervină numai în rândul virtualilor "consumatori de literatură", ci și în cazul celor mențiți a-i atrage către experiența unică a lecturii. De aceea procesul instructiv - educativ trebuie să se adapteze în continuu prin modernizarea concepției didactice a metodelor și procedurilor utilizate. În sprijinul acestor afirmații vin metodele didactice moderne precum: brainstorming-ul, algoritmizarea, instruirea programată, instruirea individualizată, metoda "diorchinelui", mozaicul, învățarea în cooperare s.a.m.d.

Aceasta din urmă face obiectul demersului nostru, fiind o metodă care constă în rezolvarea în comun a unor sarcini de învățare date și însumând numeroase alie metode și procedee clasice precum: lucrul cu manualul, conversația, comentariul literar, cât și învățarea prin descoperire și problematiz-

area.

Într-o lecție de receptare (comentare) a unei opere literare aplicarea acestei metode are rolul de a stimula participarea activă a elevilor la procesul de predare - învățare. Luăm drept prim exemplu lecția de comentare din cadrul unității de învățare ENIGMA OTILIEI de George Călinescu (cl.a X-a). Prima dintre etapele receptării romanului în context didactic o constituie identificarea elementelor componente ale acțiunii, ordinea lor, personajele și trăsăturile lor, procedeele artistice de construire a personajului. Alegem lecția de caracterizare a personajului central, Otilia.

Profesorul își propune demonstrarea complexității eroinei, prin relativizarea imaginii acesteia, din perspectiva celorlalte personaje ale romanului. În acest scop, după enunțarea titlului lecției, acesta prezintă o schemă inițială, pe care, prin rezolvarea cerințelor, elevii o vor completa, după scurgerea timpului alocat.

1. Se va încerca, pe cât posibil, deslășurarea lecției într-un cabinet de limba și literatura română în care așezarea meselor

să răspundă necesităților impuse de lucrul pe grupe. Dacă acest fapt nu este realizabil, e de preferat ca, în prima etapă, aranjarea mobilierului și a locului unde lucrează fiecare grupă să se facă, sub coordonarea profesorului, încă din timpul pauzei.

2. A doua etapă presupune stabilirea grupurilor de lucru, în cazul dat - 5 grupe a câte 5 membri. Dispunerea elevilor se va face dirijat, după nivelul intelectual, al performanțelor școlare, asigurându-se eterogenitatea acestora. Profesorul numește câte un responsabil de grupă, care, într-o etapă ulterioară, să centralizeze rezultatele sarcinilor de lucru.

3. Profesorul prezintă mai apoi schița de pornire pe tablă, atrăgând atenția asupra unui procedeu modern de realizare a personajului: relativizarea imaginii acestuia prin oglindirea lui în conștiința celorlalte personaje. Se comunică sarcinile grupelor de lucru și timpul alocat rezolvării acestora (30'). Fiecare grupă va trebui să desprindă din textul romanului citatele din care să rezulte diferitele perspective ale personajelor

asupra eroinei: grupa I - perspectiva lui Felix Sima; grupa a II-a - perspectiva lui Costache Giurgiuveanu; grupa a III-a - perspectiva lui Leonida Pascalopol; grupa a IV-a - perspectiva Aglaei și a Auricăi Tulea; grupa a V-a - perspectiva lui Stănică Rațiu și a lui Titu Tulea.

Această etapă se va realiza preponderent prin conversație și problematizare.

4. La metodele utilizate anterior, se vor adăuga, în etapa a patra, cea mai amplă, "lucrul" cu cartea și învățarea prin descoperire în varianta sa inductivă. Elevii sunt observați și dirijați, atunci cînd e cazul; profesorul surprinde eventualele dificultăți survenite în procesul de identificare a secvențelor de text din care să rezulte trăsăturile eroinei.

Prof. Loredana GOREA AXINIA
Gr. Șc. Auto

Pagină coordonată de
prof. Nina NIȚĂ

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

Parteneriatul grădiniță- familie

Preșcolaritatea, sau cea de-a doua copilărie, se caracterizează printr-o deosebită receptivitate la influențele mediului și prin ritmuri accelerate de dezvoltare psihică.

Familia este factorul cu cea mai mare contribuție la acest proces; de care grădinița trebuie să țină seama.

Pentru marea majoritate a preșcolarilor, grădinița este cel de-al doilea factor care exercită influențe puternice asupra formării personalității lor. De fapt, dezvoltarea optimă a copilului preșcolar se petrece în condițiile acțiunii concordante a celor doi factori: grădiniță-familie.

În acest sens M. Debesse recomandă educatoarelor: "... pentru a cunoaște bine copilul în scopul de a-l educa, să se studieze de aproape locul pe care îl ocupă în viața grupului familial, să se studieze trebuințele

pe care le poate împlini în mediul respectiv și rolul pe care fiecare din membrii familiei și-l asumă în fața lui..."

Iată deci necesitatea existenței unui parteneriat eficient: educatoare- părinți.

Însă, pentru realizarea unui parteneriat eficient trebuie avute în atenție, încă de la constituirea grupelor, următoarele obiective:

1. Creșterea capacității de implicare a părinților într-un demers formativ- educativ coerent, care să contribuie la dezvoltarea copiilor de vîrstă preșcolară.

2. Identificarea strategiilor de organizare și deslășurare a unor activități care să favorizeze relația de parteneriat grădiniță-familie, în scopul îmbunătățirii bazei didactico- materiale.

3. Implicarea nemijlocită a părinților (bunicii) în cunoașterea surselor de documentare existente în grădiniță și participarea acestora la diferite activități și acțiuni organizate la nivelul grupelor în vederea înțelegerii necesității frecventării grădiniței de către copiii de vîrstă preșcolară.

4. Găsirea unor strategii de „educație pentru societate” a copiilor prin evidențierea necesității colaborării grădiniței cu familia în vederea unei continuități în educație.

5. Realizarea unor relații corecte de parteneriat între colaboratori.

Avînd stabilite aceste obiective, ale parteneriatului, trebuie procedat apoi la găsirea lormelor prin care poate fi realizat.

Cea mai la îndemînă formă de parteneriat este schimbul de informații între educatoare și membrii familiei care se poate realiza alături de primirea cit și la plecarea copiilor de la grădiniță.

Rezolvarea problemelor în comun constituie o formă utilă de parteneriat, în scopul existenței unei unități de vederi în educația preșcolarului. Vizitele acasă la copii conduc la o bună cunoaștere nu numai a stării materiale a familiei, dar mai ales a atmosferei în care trăiește copilul preșcolar.

Sedintele cu părinții constituie și ele o formă de parteneriat. Aici, alături de educatoare cit și părinții au ocazia să se cunoască mai

bine, dar mai ales să stabilească relații mai apropiate.

Deseori părinții raportează progresele înregistrate de copii- ceea ce reprezintă o altă formă de realizare a parteneriatului grădiniță- familie.

Nu în ultimul rînd trebuie avută în atenție participarea părinților la activitatea educativă din grădiniță. În aceste condiții, părinții sînt deprinși să stimuleze și să sprijine interesul copiilor pentru cunoaștere și totodată să fie alături de grădiniță în demersul educațional.

În urma realizării unei colaborări eficiente, au de cîștigat deci și copiii și educatorii.

Astfel: copiii vor simți dragostea părinților nu numai prin îngrijirile care le sînt oferite acasă ci și prin interesul pe care părinții îl acordă în realizarea activităților din grădiniță.

Copiii sînt mai siguri pe ei, sporindu-le sentimentul de siguranță atît de necesar dezvoltării și echilibrului interior. Pentru edu-

catoare avantajele unui bun parteneriat se vor regăsi în:

- * aprecierea de părinți permite cunoașterea relației părinte- copil, deci psihologia părinților dar și a copiilor;

- * cunoscînd îndeaproape activitățile desfășurate în grădiniță, părinții vor contribui financiar (prin sponsorizări) la realizarea acestor activități, răspunzînd astfel direct la una dintre cerințele actuale a unei grădinițe moderne;

- * un parteneriat real familie- grădiniță, va contribui definitiv la ștergerea mentalității părinților că instituția preșcolară are rolul de supraveghere a copiilor.

Răspunzînd cerințelor unei educații psihopedagogice complete, colaborarea și integrarea părinților în activitățile instructiv- educative din grădiniță rămîn un deziderat prioritar, cu atît mai mult cu cît materializarea lui dovedește practic că oferă avantaje tuturor părților implicate în procesul educațional.

Educatoare Cezarina SNAIDER
Grădinița Roznov

Ion Antonescu și Holocaustul evreilor din România (V) ROMÂNIA ȘI „SOLUȚIA FINALĂ”

În cadrul conferinței de la Wannsee- Berlin (20 ianuarie 1942), Reinhard Heydrich, șeful Siguranței Reich-ului i-a informat pe șefii tuturor serviciilor secrete germane, cu excepția Abwehr-ului, că Hitler a aprobat ca în locul emigrării evreilor să fie adoptată ca soluție evacuarea lor definitivă spre est. Deși în minutele conferinței nu apare explicit, adevăratul scop al conferinței a fost adoptarea măsurilor pentru soluționarea definitivă a problemei evreiești din Europa- exterminarea fizică. Tot atunci s-a stabilit că toate problemele referitoare la evreii din țările ocupate sau cele aliate Germaniei naziste să fie tranșate de către RSHA (Oficiul Superior al Siguranței Reich-ului) în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe.

România, ca țară aliată Germaniei naziste, trebuie să se înscrie, în strânsă colaborare cu reprezentanții Reich-ului, în aplicarea „soluției finale” față de populația evreiască. Conform raportului consilierului german special în problema evreiască, Gustav Richter, la 22 iulie 1942, Berlinul era informat că Mihai Antonescu a dat consimțământul guvernului român pentru deportarea evreilor români spre lagărele de exterminare din Polonia. Deportarea trebuia să înceapă în jurul datei de 10 septembrie 1942 cu

evreii din județele Arad, Timiș-Torontal și Turda. Inițial erau vizate doar evreii apti de muncă. Aceștia trebuiau transportați de către serviciile speciale germane în districtul Lublin.

În același timp cu trimiterea raportului Richter, Franz Rademacher, șeful unui compartiment special din cadrul Ministerului de Externe al Reich-ului însărcinat cu problema evreiască, raporta la Berlin că a aflat din două surse sigure că mareșalul Antonescu nu avea nici o intenție privind deportarea evreilor români spre Polonia.

În polida informațiilor transmise de către Franz Rademacher, Adolf Eichmann, însărcinatul special al Reich-ului pentru aplicarea soluției finale în teritoriile cucerite și în țările aliate Germaniei, a organizat, în septembrie 1942, la Berlin, o conferință în care s-au stabilit detaliile tehnice ale deportării evreilor, inclusiv al celor din România. De remarcat că din partea României nu a participat nimeni, guvernul român „omitând” să-i informeze per șefii CFR de organizarea conferinței. Deși reprezentanții CFR nu au participat la conferință, naștii au stabilit că trebuiau deportați din România spre Guvernământul General 280.000 de evrei. În anexă se preciza că la fiecare două zile un tren special, format din 50 de vagoane marfă și un vagon persoane urma să transporte circa 2000 de evrei spre Belzec (Polonia). Acest grafic nu a fost aplicat niciodată, pentru că, la 13 octombrie 1942, în cadrul unui Consiliu al

Ministrilor, mareșalul Ion Antonescu a declarat, în mod oficial, că nu vor mai avea loc deportări ale populației evreiești nici spre Transnistria, nici spre alte teritorii.

Mai mult, la 12 decembrie 1942, Manfred von Killinger îl informa pe Ribbentrop că Radu Lecca, comisarul general al guvernului român pentru problema evreiască, că a primit din partea mareșalului Ion Antonescu însărcinarea de a organiza „emigrarea” a 75.000-80.000 de evrei în Palestina și Siria. Singura condiție pentru aprobarea emigrării era ca fiecare evreu ce dorea să emigreze să plătească statului român 200.000 lei în taxe de emigrare. Față de planul lui Antonescu partea germană și-a exprimat dezacordul total, Berlinul cerându-i lui Killinger să depună toate eforturile pentru zădărnicierea acestui plan. În același raport Killinger informa pe Joachim von Ribbentrop că mareșalul Antonescu „a refuzat să adopte o soluție radicală în privința evreilor, după ce aceștia au dovedit că nu sînt bolșevici”.

În anul 1943, după dezastrul armatelor germano-române de la Stalingrad, în politica guvernului Antonescu față de evrei se remarcă o tendință tot mai accentuată de a urma o cale proprie prin sprijinirea deschisă a emigrării evreilor spre Palestina, în polida opoziției germanilor.

Deși populația evreiască din România a suferit enorm în perioada războiului, în special cei din Bucovina și Basarabia, nu există elemente care să permită formularea unei ipoteze privind un plan de exterminare sistematică a evreilor, elaborat de guvernul de la București.

„Mareșalul Antonescu a rezistat cu succes presiunilor naziste care cereau măsuri dure contra evreilor- afirma dlr. Wilhelm Filderman, președintele Federației Comunităților evreiești din România anilor '40. El este cel care mi-a dat pașapoarte în alb pentru salvarea de teroarea nazistă a evreilor din Ungaria a căror viață era în pericol! (...) Am menționat aceste lucruri pentru a sublinia faptul că poporul român, chiar cînd a avut într-o măsură limitată controlul țării, a demonstrat sentimente umanitare și de moderație politică”.

Prof. Mihai LOSTUN

PĂMÎNTURILE ȘCOLILOR NORMALE DIN PIATRA NEAMȚ

La data înființării sale, Școala Normală de învățători din Piatra Neamț n-a avut nici local propriu, nici teren unde să și-l construiască și nici fonduri destinate acestui scop. Din aceste motive, necesitatea de a avea propriul său local a rămas pentru Școala Normală un vis chiar și mulți ani după ce a avut terenul necesar. Totuși, acesta a fost util pentru practica agricolă și pentru nevoile

proprii, școala avînd internat cu cantină. Terenul agricol al Școlii Normale „Gh. Asachi” s-a format în timp. La 25 februarie 1914 acesta a primit din partea Consiliului Județean locul din Dărmănești unde a fost „cazarma călărașilor”. Terenul cedat gratuit M.I.P.C. avea întinderea de 2,62 ha. El avea și o poziție bună, fiind așezat pe șoseaua Piatra Neamț- Tg. Neamț. Alți Consilii Județean Neamț, cit și Ministerul de Interne, au pus condiția ca pe terenul cedat să se construiască un local propriu pentru Școala Normală de învățători.

În același an, la 7 iunie, Consiliul Comunal Piatra Neamț a donat M.I.P.C., pentru Școala Normală „Gh. Asachi”, un teren în suprafață de 5 ha, care se învecina la apus cu terenul dat de autoritățile județene. Această donație a fost reînnoită în anul 1920 cu condiția ca Școala Normală „Gh. Asachi” să rămînă în oraș.

Din cele arătate de noi pînă acum, rezultă că la sfîrșitul anului 1920 Școala Normală „Gh. Asachi” avea în proprietate sa o suprafață totală de 7,62 ha. La aceasta s-au adăugat încă 15 ha prin improprietăre conform legii de reformă agrară din anul 1921. Terenul provenea din suprafața expropriată, în baza Decretului- Lege, din moșia Dărmănești, care era proprietatea lui H. Juvara. Școala Normală „Gh. Asachi” avea în folosință provizorie acest teren încă din

anul 1922, însă predarea lui definitivă s-a înfăptuit abia la 6 iunie 1934 printr-un proces verbal care a ținut loc și de titlu de proprietate.

Așadar, prin donații și prin improprietăre, Școala Normală „Gh. Asachi” era, în anul 1934, proprietara unui teren în suprafață de 22,62 ha. Din inventarele școlii din anii 1934- 1940 rezultă că terenul era împărțit astfel: 15,54 ha de teren arabil, 1 ha de grădina de zarzavat, 2 ha de livadă, 0,26 ha de pepinerie și 3,62 ha de teren neproductiv.

Școala Normală de fete din Piatra Neamț a avut o suprafață de pămînt mai mică cu vreo 7 ha decît cea pe care a avut-o Școala Normală de băieți. Prin stăruința directorului Eugenia Popovici, Școala Normală de învățătoare a fost improprietărită, în primul an al existenței sale, cu 10 ha de pămînt arabil de foarte bună calitate. Din păcate, acesta se afla pe moșia Turturești, la o distanță destul de mare de oraș. De aceea, directoroarea școlii au insistat și în anul școlar 1922-1923 s-a obținut schimbarea terenului de la Turturești cu un altul, de aceeași mărime, dar în Dărmănești, foarte aproape de pămîntul Școlii Normale de băieți.

La acest teren de 10 ha s-au adăugat, în anul școlar 1927- 1928, încă 5 ha, tot în Dărmănești și în continuarea celui dintîi. Așadar, după 1928 Școala Normală de învățătoare din Piatra Neamț a avut în stăpînire sa, în cartierul Dărmănești, o suprafață totală de 15 ha. La început întregul pămînt a fost folosit pentru agricultură și ca livadă. Ulterior, după începerea lucrărilor de construcție a noului local de școală, suprafața agricolă s-a redus la 11 ha, celelalte 4 ha fiind ocupate cu clădiri și cu temelii rămase, ca și la Școala Normală de băieți, neutilizate pînă astăzi.

După cel de-al doilea război mondial, prin deposedări succesive, cea mai mare parte a terenului avut de școlile normale a fost preluată de stat. O parte din terenul ambelor școli a fost repartizat unor strămutați ai satelor acoperite de apele lacului de acumulare de la nord de Bicaz. Apoi, în anul 1956, ceea ce a mai rămas din terenul Școlii Normale de băieți a fost trecut, împreună cu clădirea și toate dependințele, în folosința Casei de Copii Școlari nr. 2 (de băieți). Din inventarele acestei instituții, rezultă că, în anul 1973, ea mai stăpînea 62.938 m.p. (inclusiv suprafața clădirilor), adică doar aproape 28% din ceea ce a avut școala normală pînă la al doilea război mondial. Construirea, începînd cu anul 1971, a cartierului de blocuri „Dărmănești” a redus și mai mult terenul Casei de Copii Școlari nr. 2. Pînă în 1974, blocurile, înepute din zona unde astăzi se află complexul comercial „Orion” și poșta din Dărmănești, au ajuns lîngă clădirea casei- școlii despărțite numai de o stradă îngustă.

Prof. dr. Mihai ȘURUBARU

Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii Arte & Meserii

S-a născut la 4.02.1917 în satul Borniș, com. Dragomirești, jud. Neamț, el fiind cel de-al șaselea copil al unei familii de țărani razeși. Școala primară o urmează la Dragomirești, avînd ca învățătoare pe sora lui, Marieta Juncu, eminent pedagog cu gradul I și foarte apreciată în acel timp (și un al treilea frate, C. Nicolau tot cadru didactic a fost și o mare perioadă director la școala generală „Cuibul cu Barză” din București).

Rămăs orfan de tată la vîrsta de 11 ani, mama sa hotărîște să-l înscrie la Liceul „Petru Rareș”, dar după primul an absolvit, mama nu poate sustine financiar acest demers și în toamna anului 1929 dă examenul de admitere la școala normală „Gheorghe Asachi” pe care o absolvă în

1937, fiind elev intern. Apăsător de lipsuri materiale, anii de internat i-au rămas ca o grea amintire, dar învățătura desăvîrșită și educația aleasă primită de la profesorii săi pe care i-a stimat toată viața și i-au devenit mentori activității de mai tîrziu, i-au desăvîrșit caracterul și conduita etică.

După o scurtă perioadă de activitate ca învățător, este recrutat și trimis la școala de ofițeri rezervă pe care o absolvă cu gradul de sublocotenent. Odată cu declanșarea celui de-al doilea război mondial, Emil Nicolau la parte a mai toate marile bătălii: cade greu rănit de trei ori: în lăta Odesei, la Cîntul Donului și la asaltul de la „Oarba de Mureș”. Este decorat de mai multe ori cu înalte distincții, lipsindu-i doar „Virtutea militară”. Înfrigurarea țării și instalarea comunismului au constituit cea mai grea suferință a vieții lui, însoțind aducerea aminte- întotdeauna- de lacrimi. A fost un mare patriot- vibra la orice act istoric din trecut, iar istoria și literatura de gen i-au fost una din preocupările sale.

UN DASCĂL EXEMPLAR

EMIL NICOLAU

Odată cu înființarea școlilor generale- sediul din Borniș avînd o construcție aparte- aici la ființă școala generală de șapte ani care aduna copiii din toate satele comunei, plus Ghigoiești și Birgăoani. Emil Nicolau primește catedra de matematică și pentru că avea înclinații deosebite la acest obiect se înscrie la institutul de fizică- matematică, secția fără frecvență, din București. Ca profesor la acest obiect, cea mai îndelungată activitate a desfășurat-o în comuna sa natală și o scurtă perioadă la școlile generale Ingărești și Stejaru. Și-a iubit profesia și enorm de mult copiii de țărani pe care îi aprecia deosebit de talentați și-i sfătui să urmeze cu perseverență desăvîrșirea unei cariere. Cîți dintre acei mulți i-au urmat sfatul și citind aceste rînduri despre îndrumătorul lor și care a activat în diverse funcții și profesii, le vor reveni în imagine chipul lui Emil Nicolau care bătea în poarta părinților lor explicîndu-le că „Nică” al lor trebuie să

meargă mai departe la învățătură pe cît este de dotat! Dar rîvna în profesie, exemplul în muncă și viață, imensa dragoste pentru țară, un anume crez politic și greșeala de a fi căsătorit cu fiica unui chiabur, l-au adus numai suferințe. Hărțuit de securitate, îndepărtat de la catedră- sentință ce se răfîrgea asupra întregii familii- Emil n-a cedat, a continuat să fie un luptător. Alîndu-se odată pe Măgura Apusenilor, în fața unei troite înălțate de moți în memoria legendarului Avram Iancu și citind crezul său național înscris în lemn: „Ori punem pumnul în pieptul furtunii, ori pierim”, a exclamat: Și eu îl voi pune!

A continuat să muncească la altă instituție de stat. A construit două gospodării, una în satul său natal și alta în P. Neamț. Fata lui, care la acele vremi de restriște avea doar 10 ani, este absolventă a facultății de limbi germanice, actualmente stabilită în Germania. Are doi nepoți gemeni studenți la universitatea din Munchen. A călătorit în multe țări ale Europei și nu i-a lipsit niciodată dorința de a se informa.

Ca soț a fost inegalabil. Era de un mare altruism, își ajuta semenii, iubea oamenii, avea mulți prieteni, respecta pe toți și era respectat.

Ajutat de unele materiale din arhivele Academiei prin intermediul profesorului său Victor Andrei (care îi era și unchi) a alcătuit monografia comunei pe care a încredințat-o unui nepot. La 56 de ani se pensionează de boală. Atunci cînd pulsul i-a scăzut, nu s-a înspăimîntat: am trăit destul și cred, cu folos, a spus și atît. La numai cîteva zile s-a stîns discret, în urma unei operații pe cord. Deși, menționăm, n-a așteptat onoruri, și le-a adus singur.

Gh. AMAICEI

EVALUAREA ȘI AUTOEVALUAREA LIMBII ROMÂNE

Orice reformă educațională are în vedere și un sistem de evaluare eficient, care să furnizeze judecăți de valoare pentru decizii curente și de perspectivă. Evaluarea este un proces complex, iar modul în care s-a realizat până acum nu mai satisface exigențele unui învățământ modern.

În atenția cadrelor didactice trebuie să stea următoarele obiective:

1. concepția despre evaluare (principii, funcții, terminologie etc.);
2. metode și tehnici de evaluare;
3. interpretarea statistică a rezultatelor testelor scrise;

La ciclul gimnazial se păstrează notarea în sistem cifric, deoarece aici sunt foarte multe discipline, profesori diferiți pentru fiecare disciplină (lipsiți astfel de o privire globală asupra clasei și a performanței elevului, în totalitate activității sale), dar se va da o descriere cât mai clară a notelor.

Reforma sistemului de evaluare și examinare are în atenție elaborarea unor ghiduri de evaluare pentru mai multe discipline din gimnaziu. Acum se naște, în mod firesc, întrebarea: Cum vom diversifica metodele de evaluare? Se vor folosi mai multe metode de evaluare, de la cele tradiționale (probe scrise, orale, practice) la cele alternative (proiecte, observări sistematice ale comportamentului elevului realizate prin fișa de evaluare, portofolii).

Elementele de bază pentru evaluarea în sistemul structurii pe semestre a anului școlar sunt:

1. Evaluarea continuă, adică ritmicitatea în notare;
2. Statutul tezelor;
3. Diversificarea metodelor de evaluare.

Cum se realizează evaluarea continuă? Pe tot parcursul anului școlar, ca și până acum, și va avea un caracter permanent formativ. O notă ce figurează în catalog trebuie să fie, de regulă, rezultatul mai multor evaluări. Numărul minim de note acordate într-un semestru la o disciplină este egal cu numărul de ore din planul de învățământ + 1. În săptămânile de evaluare se acordă cel puțin o notă la fiecare disciplină. Restul notelor se distribuie egal în cele două perioade de învățare din timpul

semestrului.

Evaluarea modernă furnizează profesorului date care permit compararea rezultatelor semestrelor obținute cu obiectivele urmărite, evaluarea, pe această bază, adică autoevaluarea privind eficiența metodelor și mijloacelor folosite și determină modalități de optimizare a procesului. Evaluarea randamentului școlar vizează, prin urmare, nu numai elevul, ci constituie o modalitate de autoevaluare a activității profesorului și un punct de plecare pentru perfecționarea continuă a acestei activități.

Printre schimbările pe care direcțiile înfăptuirii reformei trebuie să le determine în optica pe care cadrele didactice o au în legătură cu evaluarea curentă a pregătirii elevilor, ni se par importante următoarele aspecte:

1. accentuarea rolului pronostic al evaluării, exprimat prin aprecierea pregătirii elevului la un moment dat și în funcție de măsura în care acesta asigură sau nu continuarea cu succes a studiilor, abordarea unui nou capitol, a unei discipline noi;
2. centrarea evaluării pe aprecierea progresului realizat, prin compararea elevului cu el însuși și nu numai cu colegii lui;
3. aprecierea, pe lângă rezultate, și a cauzelor care le determină pe acestea la un moment dat. Cu alte cuvinte, accentuarea funcției diagnostice a evaluării, indispensabilă în vederea tratării diferențiale a elevilor.

Pe lângă formule tradiționale ale exprimării orale și scrise, capătă o pondere tot mai mare elaborarea unor probe după anumite reguli docimologice. După scopul și momentul administrării acestora, pot fi:

- a) probe inițiale;
- b) probe de progres (pentru verificarea performanțelor obținute de elevi în urma învățării unui capitol, a unei teme);
- c) probe sumative (finale) prin care se verifică modul în care au fost realizate obiectivele instructiv - educative generale, urmărite timp de un semestru, un an școlar sau un ciclu întreg de învățământ. Acestea se mai numesc teste standardizate. De regulă sunt concepute de instituții specializate (pe baza eșantioanelor, pe parcursul unor ani).

Prin acestea se urmăresc:

- 1) compararea achizițiilor cu cerințele stabilite;

2) compararea rezultatelor unui elev la un obiect cu cele ale altor obiecte;

3) stabilirea locului elevului în clasă;

4) evaluarea progresului.

I. În ceea ce privește modul de elaborare a acestor probe, mă voi opri asupra itemilor care se împart în două categorii: itemi deschiși și itemi închiși. Prin itemi deschiși înțelegem unități de sarcini din care se compune o probă, pe care elevul le rezolvă într-un mod personal, liber, având posibilitatea ca, pe lângă cunoștințe, să demonstreze capacitățile sale de exprimare, de gândire logică și creatoare. Acestea sunt de fapt întrebările ce se pun elevilor în mod curent în procesul de învățământ, cerându-li-se să răspundă oral sau în scris.

Deși se consideră că renunțarea totală la astfel de sarcini ar fi o eroare într-o civilizație în care comunicarea verbală rămâne dominantă, se subliniază din ce în ce mai des dificultatea aprecierii obiective a performanțelor elevilor în rezolvarea unor asemenea sarcini. În scopul diminuării acestui neajuns se utilizează anumite variante ale itemilor deschiși care orientează și limitează într-o măsură modul de rezolvare a sarcinii.

În acest sens se folosesc:

a) propoziții lacunare - prin care se verifică, în principal, măsura în care elevii cunosc anumite definiții, secvențe succesive ale unui proces etc. Propoziția lacunară trebuie astfel formulată, încât să ofere elevului suficiente repere pentru ca să se poată delimita exact problema la care aceasta se referă și, în același timp, prin lacunele sale (spații punctate care trebuie completate de elev) să permită relevarea cunoașterii sau necunoașterii notelor definitorii ale fenomenului sau procesului respectiv.

De exemplu: Completează spațiile libere cu numerele care lipsesc. "Ipate se îmbogățise... și"

I. Creangă, "Povestea lui Stan Pățitul"

"Cu o putere ..., cei cu brațe de fier..."

M. Eminescu, "Făt-Frumos din Iacrimă."

1. Analizează sintactic numerele din text:

"Unde - i unu, nu - i putere
La nevoi și la durere
Unde - s doi, puterea crește
Și dușmanul nu sporește."

V. Alecsandri, Hora Unirii

Itemii deschiși constructivi reclamă anumite operații și activități intelectuale: comparare, clasificare, stabilirea unor relații:

Exemple:

Prin cinci situații comparative demonstrați schimbarea clasei gramaticale ca mijloc de îmbogățire a vocabularului.

II. Itemii închiși sunt sarcini cu răspunsuri la alegere. Aceasta reprezintă, pe de o parte, avantajul că permite verificarea achizițiilor într-un domeniu vast, într-un timp relativ scurt, și pe de altă parte, interpretarea univocă a rezultatelor.

Utilizarea unor asemenea itemi în evaluarea randamentului școlar suscită obiecții și controverse. Unii consideră că se periclitează dezvoltarea exprimării verbale. S-a obiectat că itemii cu răspuns la alegere apelează doar la memorie, punând în evidență însușirea cunoștințelor la nivel de cunoaștere.

S-a demonstrat că varietatea de forme în care se redactează acești itemi permite și implicarea unor activități intelectuale superioare.

Se invocă alegerea întâmplătoare a unui răspuns corect. Pentru evitarea acestui pericol real, se exclud itemii cu două răspunsuri la alegere, eliminându-se posibilitatea ghicirii răspunsului corect.

Propun, în cele ce urmează, situațiile:

1. Alegerea multiplă. Itemii de acest fel cuprind o întrebare și mai multe răspunsuri dintre care unele corecte și distractori, astfel formulate încât să poată fi plauzibili și nu absurde.

Care este forma corectă?

- a) o jumătate de kg.
- b) o jumătate kg.
- c) Un, unul, unu

2. Asociații multiple. Solicită descoperirea relațiilor dintre anumite noțiuni și afirmații. Ele nu conțin distractori. Se previne eventuala fixare a cunoștințelor eronate.

De exemplu: Scrie în dreptul fiecărui cuvânt notat cu majuscule: Partea de vorbire corespunzătoare:

1. "O, cât de frumoasă te-ai

gătit!

2. O elevă scrie, alta învață.
3. "A fost odată o babă, și-un moșneag..."
4. O carte este pe masă, două sunt în geantă.
5. A zbughit-o pe-o dugheană.

Elaborarea itemilor închiși este o operație grea, reclamă inventivitate, o foarte bună cunoaștere a dificultăților întâmpinate și a greșelilor făcute de elevi, precum și verificări experimentale, repetate.

Itemii deschiși pot fi folosiți în procesul lecției pentru a verifica rapid dacă elevii stăpânesc cunoștințele sau operațiile intelectuale absolut necesare pentru continuarea studiului sau măsura în care au înțeles o anumită problemă diferită.

Alcătuirea probelor

În vederea evaluării randamentului școlar și având în vedere o perioadă de studiu mai îndelungată (semestru, an școlar, ciclu de învățământ), se alcătuiesc probe de evaluare.

Reguli simple de care trebuie să țină seama cadrele didactice când elaborează o probă pentru uz personal:

1. Se definesc obiectivele probei;
2. Se stabilește ponderea pe care trebuie să o aibă verificarea fiecărei categorii de obiective în economia probei, avându-se în vedere timpul care s-a acordat în procesul de învățământ realizării acestora;
3. Se decide ce tip de itemi vor fi utilizați. De regulă, o probă cuprinde fie numai itemi deschiși, fie numai itemi cu răspunsuri la alegere.
4. Se stabilește dimensiunea probei. În legătură cu aceasta nu este nici o regulă fixă, dar trebuie avut în vedere ritmul mediu de lucru al colectivului de elevi. De regulă, aplicarea unei probe nu trebuie să depășească o oră.
5. Se elaborează sau se aleg itemii (din culegeri) și se stabilește ordinea lor în probă. Se are în vedere dozarea dificultăților în așa fel, încât la începutul și sfârșitul probei să fie itemi mai ușori.
6. Se elaborează foaia de răspuns și se stabilește punctajul probei.

**Prof. Elena Apetroaiei
Colegiul Tehnic Forestier**

COLEGIUL NAȚIONAL „ROMAN VODĂ”

ÎNȚRE VALOAREA TRADIȚIEI ȘI TRADIȚIA VALORII (II)

LAUDĂ ȘCOLII, MENTORILOR ȘI DISCIPOLILOR EI

(Urmare din numărul trecut)

Ualoare culturală, sporită exponențial prin truda pasionată a multor generații de profesori și elevi, confirmată de timpul obiectiv și de spațiul universalității. Colegiul Național „Roman Vodă” din Municipiul Roman a împlinit în 2002, 130 de ani de existență.

Numită cu afecțiune și echilibrată mândrie de către foștii sau actualii elevi „Heidelbergul musatin” (prof. Gh. A.M. Ciobanu), citadelă a culezantiei intelectuale și oglindă a spiritualității promoțiilor trecute, școala noastră este un pilon de boltă al culturii și educației în urbea mușatină.

Festivitatea de inaugurare a activității Gimnaziului „Roman Vodă” din 30 septembrie 1872 puncta pozitiv demersurile perseverente ale deputatului Costin Braescu care printr-un memoriu pertinent propusese autorităților ca institutia de învățământ public necesară româșcanilor

să se numească Gimnaziul „Roman Vodă”, să-și deschidă cursurile cu solemnitate și să se bucure de prestația pedagogică a doi profesori remarcabili: Gheorghe Pădure, venit de la Botoșani și Constantin Copăceanu din Roman.

Între 1872- 1897 gimnaziul a funcționat în clădiri închiriate de la alte școli, după 1897 școala bucurându-se de construirea unei clădiri proprii pe baza proiectului realizat de Constantin Băicoianu.

În noua „cetate” a spiritului ce se dorea luminat profesează George Radu Melidon ilustru și om de cultură și Nicolae Apostol (profesor ce-i avusese elevi la Fălticeni pe Mihail Sadoveanu și Cezar Petrescu). La 1 septembrie 1888, liceul fuzionează cu „Liceul teoretic nr. 2” unitate școlară astfel rezultată dovedindu-și vigoarea instructiv-educativă în rezultatele obținute de absolvenți la examenele de admitere în învățământul superior și la numeroasele confruntări naționale pe discipline de învățământ.

După decembrie 1989 efervescența activității intelectuale și culturale din „Roman Vodă” îndeamnă colectivul de conducere să solicite ministerului de resort atribuirea denumirii de colegiu național pentru renumitul așezământ educațional.

Recunoscând meritele elevilor și abnegația profesorilor roman-vodști, Ministerul Educației și Cercetării aprobă ca din 1 septembrie 2001 școala să poarte numele de Colegiul Național „Roman Vodă”.

Din pleiada învățăcelilor roman-vodști astăzi mari personalități ale științei și culturii naționale îi amintim pe profesorii Gh. A.M. Ciobanu menționat de enciclo-

pedia „Who's who”, Al. Cojocaru profesor emerit, cetățeni de onoare ai Romanului, numeroși profesori universitari, oameni de teatru, film, televiziune, artiști, plasticieni, muzicieni, scriitori, politicieni activi.

La manifestările prilejuate de jubileul „Roman Vodă 130” și-au exprimat prețuirea față de această „Alma Mater”, „culb înalt de zburătoare”; „Joc și spirit” între alții: Profesor Doctor Inginer Vitalie Belous, Director general al Institutului Național de Inventică:

„Închei cu speranța că profesorii și elevii de astăzi vor găsi suficiente resurse de muncă și inspirație, pentru a menține Colegiul Național „Roman Vodă” la un nivel foarte ridicat pe care îl merită cu prisosință, după acești primi 130 de ani de existență”.

Profesor Doctor Constantin Ilioi, Decanul Facultății de Matematică Iași:

„Mă bucur că la actualul Colegiu Național „Roman Vodă” se continuă tradiția bună a vechiului meu liceu, că există și acum profesori de prestigiu care știu să pregătească adolescenți pentru viață.”

Cristian Brașoveanu, diplomat al Ambasadei României din Canberra:

„Într-o lume în care viața de zi cu zi devine din ce în ce mai fluidă și mai imprevizibilă, un lăcaș de învățământ cu o înverșunată existență de 130 de ani și martor al unor evenimente din trei secole diferite nu poate să fie decât o ancoră și un far călăuzitor pentru întreaga comunitate românească. Sunt profund convins că și în viitor Colegiul Național „Roman Vodă” va fi un vehicul de propagare a cunoașterii și va continua să-și înzestreze elevii cu

cunoștințele necesare pentru a face față cu succes provocărilor vieții contemporane.

Doctor Georgeta-Florentina Ursu (Scarlat)- medic primar cardiolog- Spitalul de urgență „Profesor Doctor Agrippa Ionescu”:

„Mesajele mentorilor mei mă obligă și parcă mă înobilează. Vin de undeva din negură de vremi din altă generație și se vor esența viitorului. Sunt ca seva pământului, curg peste generații sfleându-le și tinzind spre perfecțiune.”

Iulian Iancu, secretar de stat:

„Doresc să prezint mulțumirile personale pentru invitația dvs. de a participa la sărbătorirea a 130 de ani de existență a Colegiului Național „Roman Vodă”, la 27 septembrie 2002.

Având convingerea că întregul colectiv de cadre didactice de la Colegiul Național „Roman Vodă” va îndeplini, cu aceeași dăruire, nobila misiune de educație și pregătire profesională la cote înalte de la o generație la alta de absolvenți, vă doresc dumneavoastră și tuturor elevilor înmatriculați la această școală, obținerea de succese și performanțe demne de numele de prestigiu al Colegiului Național „Roman Vodă”. Nichita Stănescu alina într-un eseu din volumul „Respirări”: „A avea o casă, înseamnă a avea un sentiment”. Parafrazându-l pe marele poet spunem: „A avea un colegiu ca Roman Vodă înseamnă a avea atașament față de profesie și responsabilitate față de viitor”.

(Va urma)

**Prof. Magdalena ANECHITEI
Prof. Valeria ANDREIU**

APOSTOLUL - martie 1942 - martie 2003

„ÎNVĂȚĂTORI AI POPORULUI ȘI EROI AI PATRIEI”

Unul din scopurile pe care îl are „Asociația Învățătorilor” din județul Neamț este și acela de a dezvolta dragostea de patrie și față de eroii neamului căzuți pe cîmpurile de luptă. Ceva din dragostea sentimentului național care animă pe învățători și profesori există în fiecare oasă al țării (în fiecare flu al satului sau al orasului).

Copilul de mic este încredințat învățătorului care îl inițiază în istoria patriei și îi aprinde în suflet sentimentul de iubire de neam și țară până la jertfă. Numărul 5 al revistei „APOSTOLUL” din martie 1942, revistă a asociației este închinat învățătorilor din județul Neamț căzuți pe cîmpurile de luptă.

Alături de ofițeri activi ai armatei române și de viteji noștri soldați în primele lupte din anul 1941, au căzut la datorie 40 de învățători devenind eroi ai patriei.

Din rîndul celor căzuți la datorie

amintesc câteva nume:

Lt. (r) T.R. - GHEORGHE SĂVINESCU - Crăciocani

Lt. (r) T.R. - IORGU POPESCU - Bălătești

Lt. (r) T.R. - MIHAI COJOCARU - Dobreni

Elev plutonier VASILE CĂTANĂ - Bodești- Precista flu de erou, tatăl său TOADER CĂTANĂ a căzut și el ca un erou în războiul de întregire a țării.

As li vrut să pomenesc pe toți acești eroi căzuți pentru neam și țară, dar voi prezenta din revistă numai testamentul eroului învățător sublocotenent SANDU LEON - IOAN, care prin calitățile avute îi reprezintă pe toți ceilalți învățători eroi.

TESTAMENTUL UNUI EROU

În luptele de la Dălnic, a fost străpuns, prin centron, în fruntea plutonului său, de două gloanțe „dum- dum” învățătorul sublocotenent Sandu Leon Ion. Ocupase o poziție dominantă - din fața sa- așezînd, în virful colinei mitraliera și dirijînd, cu mina sa focul spre nemilosul dușman de vecăciuri, a neamului românesc.

În toate împrejurările: acasă, în familie, în școala primară, în școala normală și în

armată a fost, totdeauna, un exemplu de harnică muncă, de bunătate și de purtare frumoasă. Era bun și blînd. Era harnic și îndrăgnet. Nu se temea de moarte.

Cînd a plecat să-și apere țara, un adînc entuziasm l-a pătruns. Era chemat de suprema jertfă pe cîmpul datoriei. El nu înțelegea chinul și suspinul. Știa una și bună: „Țara ne cheamă. Hai s-o apărăm. Acum ori niciodată”. Cu aceste vorbe și gînduri a plecat, anul trecut la dragul lui regiment. Și-a luptat, cum știe românul să lupte- neobosit și cu nădejde.

Multa au fost luptele la care a luat parte; dar în cea dela Dălnic, dușmanul l-a nimerit și-a căzut rănit adînc în ziua de 9 Octombrie 1941.

În dimineața zilei de 10 Octombrie, 1941, cele două gloanțe l-au înălțat la gradul de Erou al Neamului.

Este înmormîntat în întîrîmul de la Ioseftal, alături de colegul său Bălan Neculiță și de dragul căpitan Iorgu Dobre.

Presimțindu-și sfîrșitul, pe o carte de vizită și-a scris frumosul testament:

„Ultimile dorințe ale unui om care a murit pentru patrie”. „Am murit pentru România!” „Vreau să flu îngropat pe pămîntul românesc”. „Rog pe cine m'a găsi, să-mi îndeplinească aceste dorințe”. „Bagajul să mi se trimită la familie, în comuna Brosleni- Neamț”.

Cei rămași în urmă: tată, soră, frate, veri, moși, mătușe dragi, nu pot plînge. Ei

știu bine că jertfa ta, a fost cerută de apriga încordare, în care neamul românesc trebuie să-și găsească apărarea pămîntului său, în bratele de nădejde ale fiilor săi.

Dormi în pace erou al patriei române, dragul nostru Jănică!

D.A. GHEORGHITĂ

lăta ce scria ION ARNĂUTU despre învățătorii eroi, fostul secretar al Școlii Normale de Băieți din Piatra Neamț, citez:

„Cu asemenea eroi, este adevărat că un neam nu pierde. Faptele lor sunt mai presus de scrisul nostru, ele sunt scrise de ei însăși cu singele vărsat din plin pe gila strămoșească. Urmasii lor și ai noștri vor răscoli brazda apărării cu singele lor, iar din ea va rodi, din plin liniștea și pacea românească în hotarele „ROMÂNIEI MARI” așa cum au dorit-o ei.

Acolo sus, în cerul „EROILOR NEAMULUI”, sufletele lor curate, veghează și se roagă. Ingenunchem în fața lor și li preamărim.

Noi n-avem morți ci numai eroi căzuți la datorie pe cîmpurile de luptă. Cînstirea lor nu se face cu lacrimi, ci cu fapte care să poată fi puse alături de ale lor”.

Bunul Dumnezeu să-i odihnească în pace, oriunde se vor afla.

**Căpitan (r) T.R.
Prof. Gh. AMAICEI**

DIRECTORII DE ȘCOLI MANAGERI SAU PÂNDARI?

Hai să analizăm situația dascălilor tineri, în primul an de profesorat. Datele ne sunt furnizate de un chestionar elaborat, bine intenționat. Ascultați! Numai 5,71% dintre debutanți locuiesc într-un imobil proprietate personală. Ce se întîmplă cu restul până la 100%? Nu au vile, locuiesc la grămadă cu mama, tata, frații și surorile din dolare sau prin case închiriate. E clar? Numai 14,29% din tinerii

pedagogi supraviețuiesc pe cont propriu, apelând tot la mila părinților și a neamurilor „ajunse”. Știi că pe vremea „licenșilor de comunisti” absolvenții facultăților erau „campai” la Casa specializată din sat iar cei repartizați la mai mult de 30 de km de locul de bătănie, beneficiau de „primă de instalare”? Știu ce veți spune, dar nu-i adevărat. Nu sunt nostalgici.

Cum privesc profesorii debutanți pe directorii de școli din vremea lui Marga, Petrescu, Maior, sau Andronescu? Cu suspiciune. În afara directorilor normali, peste 40% din ei, formează jălnicul cenușiu pluton al directorilor care „sunt mai mult pîndari, decât manageri”. Atenție, constatarea dintre ghilimele nu-mi aparține. Doar pentru 20% dintre debutanți și-a făcut her director timp să meargă în asistență la ora, pentru fireasca îndrumare și firescul control. Că orele asistate nu mai sunt discutate, e alt aspect al problemei. Și încă ceva: aproape 50% dintre colectivele didactice sunt dezbinăte, împărțite în bisericute (de obicei, bătrâni și tineri), iar restul sunt „indiferenți la orice”. La interogația câte cărți a reușit să cumpere debutantul nostru, din supramizerul lui salariu, răspunsul e dezarmant. Aproape 25% n-au cumpărat nici o carte, iar 16% au cumpărat câte una. Numai 13% au achiziționat care 10 cărți. Explicații? Suntem în România, nu în Ungaria unde s-a dublat salariul cadrelor didactice. La noi retribuția unui profesor cu 40 de ani vechime este egală cu cea a unui judecător intrat în producție de 2 ani. În Ungaria, guvernul a oferit învățământului 7% din buget, iar în România- 3%, după lupte seculare care au durat 13 ani.

Cum se îmbracă profesorul în primul an de învățământ? Jălnic. Ca în vremea pauperei studenții. Cu blugi, adidași și bluze cu inscripții pe față și pe spate. De multe ori sunt tare haioși ca vestimentație. Ce spun elevii despre profesori? E bine să nu aiați niciodată. Visurile tinerelor cadre didactice? Urâte. Ascultați: „În ziua cînd primesc salariul, îmi pierd cheful de a visa”. „Am rămas cu visele!”. „M-am săturat, deja!”. „Dezamăgirea!”. „Mituri căzute!”. La capitolul vise-spune recent un profesor de prestigiu- dezastru este vedetă, Subscriem. Curaj! Reforma nu s-a terminat. S-a întrerupt doar. Motivul? Fiecare ministru al Educației se consideră Spiru Haret și își acuză înaintașul de moștenirea grea pe care i-a lăsat-o. Nu-i cuser, fraților!

DUMITRU RUSU

APOSTOLUL REVISTĂ EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ

ISSN - 1582-3121

Redacția și administrația: str. Petru Rareș nr. 24, tel/fax: 22.53.32, Piatra Neamț

Preț: 5.000 lei

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999)
FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1994)
CONSILIUL DE ADMINISTRARE: Florin FLORESCU - director general, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMSA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.
CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitru RADUCU, Dan AGRIGOROE, Niculina NIȚA, Valerian PERCĂ (Subredacție Roman, tel. 725.443), Carmen DASCĂLU (secretar).